

1 četvrtak, 14.06.2007.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Optuženi Popović i Beara su odsutni]
5 [Svjedok je ušao u sudnicu]
6 ... Početak u 09.06h
7 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
8 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.
9 Izvolite sedite.
10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro, gospođo sekretare, molim
11 Vas najavite predmet.
12 GĐA SEKRETAR: Dobro jutro, časni Sude. Ovo je IT-05-88-T, tužilac protiv
13 Vujadina Popovića i ostalih.
14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Među optuženima uočavam odsustvo Beare
15 i Popovića. Gospodine Živanoviću?
16 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Upravo sam
17 dobio obavještenje jutros da je gospodin Popović bolestan i on je potpisao
18 dopuštenje da ne bude prisutan jutros, odnosno, danas tokom suđenja. A takođe
19 imate i moj pristanak.
20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Gospodine Meek?
21 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsedavajući.
22 Gospodin Beara je takođe bolestan, ali verujem da će biti ovde sutra ujutro.
23 Verujem da je takođe potpisao dopuštenje.
24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobili smo svakako jučerašnje
25 dopuštenje.
26 G. MEEK: [simultani prevod] Jučerašnje da, a zamolio sam ga da svakako
27 potpiše i dopuštenje za današnju sednicu.
28 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kao i Vaše dopuštenje.
29 G. MEEK: [simultani prevod] Da, naravno, imate i moje dopuštenje za
30 današnju sednicu.

četvrtak, 14.06.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kada je reč o timovima Odbrane, uočavam
2 odsustvo gospodina Bourgona i gospođe Condon, odsustvo gospodina Ostojića i to
3 bi bilo to.

4 Za Tužilaštvo su tu gospodin McCloskey i Vanderpuye.

5 Svedok je već u stolici. Osim ukoliko nema nekih preliminarnih pitanja
6 koje biste želeli da postavite, mislim da možemo da produžimo sa njegovim
7 iskazom. Izvolite, gospodine Vanderpuye.

8 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Dobro jutro, gospodine predsedavajući.
9 Dobro jutro Vama, časni Sude. Dobro jutro braniocima.

10 SVJEDOK: MIODRAG DRAGUTINOVIĆ [nastavak]

11 Ispituje g. Vanderpuye: [nastavak]

12 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

13 P: Gospodine Dragutinoviću, želeo bih samo da razjasnimo nešto što sam
14 juče pročitao u transkriptu. To se odnosi na Vaš iskaz na strani 12569 do strane
15 12570 transkripta. Reč o pitanju kome je izveštaj podnosio komandant vojne
16 policije. Samo sam želeo da razjasnimo ovo pitanje. Da li ste želeli da kažete
17 da je komandant vojne policije podnosio izveštaje načelniku bezbednosti?

18 PREVODILAC: Ispravka prevodioca: načelniku štaba.

19 SVJEDOK: Vojne policije. Prištapska policija, i ona je imala komandira
20 na čelu. Po toj logici on bi trebao da podnosi izvještaje načelniku štaba.

21 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

22 P: U redu. Da li ste sigurni da su se ta pravila primenjivala u julu
23 1995. godine?

24 O: Ne. Ja sam to objasnio da je zbog funkcionalnosti komande i lakšeg
25
26
27
28
29
30

1 rukovođenja i efikasnijeg, da smo to skraćivali. Tako da je komandir čete vojne
2 policije izveštaj mogao da podnese, odnosno i podnosio, načelniku bezbjednosti.

3 P: Da li je komandant jedinica vojne policije takođe podnosio izveštaje
4 komandantu brigade?

5 O: Komandir čete vojne policije nije podnosio komandantu izvještaje.

6 P: U redu. Mislím da smo juče stali u trenutku... upravo ste govorili o
7 tome kada ste se zaustavili tokom noći 14. U trenutku kada ste se zaustavili, da
8 li ste dobili neka nova naređenja?

9 O: 14-og naveče ne, jer zadatak je bio jasan i mi smo na neki način
10 dostigli te položaje koji su bili u prvobitnom zadatku i pripremali smo jedinice
11 da sutradan nastavimo sa dejstvima, bez posebnog naređenja. Znači, naređenje smo
12 imali već ranije.

13 P: Možete li da nam kažete šta se dogodilo 15-og ujutro?

14 O: 15-og ujutro smo trebali da nastavimo sa dejstvima ka selu Určići i
15 dalje ka Žepi. Međutim komandant je naredio da jedinice ne kreću u dejstva dok
16 se on ne vrati sa IKM-a, odnosno sa isturenog komandnog mjesta korpusa.

17 P: Komandant Vaše jedinice - Vi zapravo kada to kažete mislite na
18 komandanta Pandurevića, zar ne?

19 O: Na komandanta Pandurevića, da.

20 P: Istureno komandno mesto korpusa znači Drinskog korpusa, zar ne?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Drinskog korpusa u selu Krivača.

2 P: Otprilike u koje vreme je komandant otišao tog jutra?

3 O: To su bili jutarnji sati. Bilo je oko 08.00h... tako. Nisam siguran,
4 ali jutarnji sati. Jedinice su već bile uveliko pripremljene. Znači, dejstva su
5 već mogla početi već u ranim jutarnjim satima. Ali zbog odlaska komandanta mi
6 smo to sve obustavili.

7 P: Da li Vam je poznato koga je otišao da vidi na isturenom komandnom
8 mestu u Krivači?

9 O: Ne. Samo na istureno komandno mjesto. Na isturenom komandnom mjestu
10 je komandant operacije Krstić, gospodin, sa još oficira koji su bili u... Koji
11 su, ne znam, ali... Znači, nikakvo posebno viđenje.

12 P: Otprilike u koje vreme se on vratio?

13 O: Pa moglo bi biti između 08.00h i 09.00h. Ajd' da kažem, oko 9 časova.

14 P: A šta Vam je rekao o tom sastanku na isturenom komandnom mestu?

15 O: Kad se komandant vratio, moj prvi utisak je bio da je bio veoma ljut,
16 da mi je odmah bilo jasno da se nešto događa ili dogodilo. I... naravno, pitao
17 sam o čemu se radi.

18 P: Šta Vam je on na to odgovorio?

19 O: U najkraćem je rekao sljedeće: da l' ću pogoditi baš striktno, a
20 jeste: "Dogodilo se ono što sam upozoravao. A to je da je 28. divizija već u
21 zaleđu naše brigade. I da je Zvornička brigada apsolutno ugrožena na... baš u
22 onim dijelovima gdje je upozoreno. A to je: Memići, Baljkovica, Petkovci."

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li se on vratio sa bilo kakvim uputstvima u pogledu Vaše jedinice?

2 O: Pa ja samo da dodam da je moja prva reakcija, il' sledeća, bila da
3 pitam šta je sa gradom Zvornikom. Pošto sam dobio neku... odgovor da je to još,
4 ovaj, sve u redu. A sledeće upute su bile da se odmah jedinice pripreme, izvuku
5 sa dostignutih položaja, pripreme za marš i da se u najkraćem roku krene ka
6 Zvorniku. Samo taktička grupa 1 kojom je komandovao gospodin Pandurević.

7 P: A da li Vam je rekao gde ili od koga je dobio obaveštenje u vezi sa
8 situacijom o kojoj Vam je govorio?

9 O: Samo od komandanta Krstića.

10 P: Šta se dogodilo pošto ste vodili ovaj razgovor sa komandantom
11 Pandurevićem?

12 O: Jedinice smo odmah pokrenuli, odnosno, povukli sa dostignutih linija
13 i spremili se za povratak u Zvornik. Komandant je sačekao izvesno vreme da se
14 upozna sa našim stepenom povlačenja i formiranjem kolone, i onda je krenuo u
15 pravcu Zvornika. S tim da mi je već odmah naznačio da oklopno mehanizovanu četu,
16 ona da ostane poslednja, da ja budem s tom četom i da je pravcem do Zvornika -
17 istim kojim se kretala marševska kolona, a u Zvorniku da krenem ka selu Caparde,
18 odnosno Memići, gdje je rejon odbrane 7. bataljona. Znači, to mi je već bila
19 naznaka šta da radim s tom četom.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu. Dakle, dao Vam je ova uputstva dok ste se još uvek nalazili u
2 području Požeplja?

3 O: Da.

4 P: Otprilike u koje vreme se komandant uputio za Zvornik?

5 O: Pa mislim oko 10.00 časova. Nisam baš siguran, ali posle toga, nije.

6 P: Otprilike u koje vreme je stigao, ako Vam je poznato?

7 O: Pa, trebalo mu je najmanje dva časa da bi prevalio tu... taj dio
8 puta. A, nisam siguran u koje vreme je stigao u komandu Zvorničke brigade.

9 P: Kada ste Vi krenuli?

10 O: A... tamo je jedinica krenula posle 10.00 sati, kada su sve jedinice
11 bile spremne i kad su već bile na putu za Zvornik.

12 P: A kada ste Vi pristigli?

13 O: Ja sam u Zvorniku bio, u prigradskom naselju Zlatne Vode, negde
14 između 14.30 i 15.00 časova.

15 P: Što se dogodilo kada ste stigli?

16 O: Zadržao sam se u tom naselju gdje je pristigao oficir iz komande,
17 major Mihajlo Galić, s naređenjem... u stvari sa... da, sa naređenjem koje je...
18 najkraćem, da putem Snagovo-Caparde dođem u rejon 7. bataljona, rejon odbrane 7.
19 bataljona, a da izvesno vreme sačekam da stigne gorivo za popunu borbenih
20 sredstava.

21 P: Da li ste u nekom trenutku krenuli prema Capardama?

22 O: Posle popune sam krenuo.

23 P: A da li Vam je major Galić rekao odakle potiče naređenje koje Vam on
24
25
26
27
28
29
30

1 prenosi?
2 O: Od komandanta Pandurevića.
3 P: Da li ste u tom trenutku znao gde se nalazio komandant Pandurević?
4 O: Znao sam samo da je negdje u zoni odbrane brigade.
5 P: Kada ste stigli u Caparde, da li ste dobili neka druga naređenja?
6 O: Ne, nisam. Iz onog naređenja bilo mi je jasno zašto sam tamo.
7 Odnosno, trebao sam da pružim podršku 7. bataljonu. Odnosno, da kontrolišem
8 saobraćajnicu i taj dio Memići, Caparde, Crni vrh, koji je veoma bitan u tom
9 momentu za Zvorničku brigadu.
10 P: Da li ste ponovo stupili u kontakt ili ste uspostavili bilo kakvu
11 komunikaciju sa svojim komandantom Pandurevićem?
12 O: Mogao sam samo imati vezu preko 7. bataljona i tu vezu sam i
13 uspostavio.
14 P: A kada je do toga došlo?
15 O: Po pristizanju mom u 7. bataljon. To je negdje već u poslijepodnevnim
16 satima u... 15-og.
17 P: Da li je Vaša jedinica tamo i ostala pošto ste pristigli na to mesto?
18 O: Da, ostala je. S tim da sam dobio naređenje da jedan tenk ili još
19 jedan transporter vratim u rejon Parlog. To je u rejonu odbrane 6. bataljona.
20 P: Da li ste učestvovali u nekim borbenim dejstvima toga dana?
21 O: Mojim pristizanjem, na 7. bataljon su vršeni napadi sa fronta s
22 ciljem ovladavanja topografski dominantnim objekata /sic/ Pandurica koji je bio
23 veoma bitan u svemu ovome. Ja sam shvatio da je komandant moju ovu četvu i uputio
24
25
26
27
28
29
30

1 iz tih razloga, jer preuzimanjem od strane neprijatelja objekata Pandurica,
2 Tisova kosa, Četino brdo i Crni vrh, Zvornička brigada bi bila dovedena u veoma
3 težak položaj.

4 P: Skrenuo bih Vam sada pažnju na 16. juli. Da li ste tog dana
5 učestvovali u nekim borbenim dejstvima?

6 O: U jutarnjim satima 16-og također je vršen napad na 7. bataljon, koji
7 je bataljon odbio, a čule su se i borbe desno od nas. To je u rejonu 4.
8 bataljona. To su jutarnji sati.

9 P: Da li je Vaša jedinica učestvovala u nekom konkretnom borbenom
10 dejstvu tog dana?

11 O: Jedinica je bila podrška samo u momentu ako je komandant bataljona
12 tražio određene ciljeve koje je jedinica trebala da... po kojima je jedinica
13 trebala da dejstvuje.

14 P: Kakve su bile konkretne akcije koje je Vaša jedinica preuzela tog
15 dana?

16 O: 16-og?

17 P: 16-og, da.

18 O: Upravo podrška jedinicama 7. bataljona.

19 P: Da li ste bili u vezi sa svojim komandantom toga dana?

20 O: Da. Opet preko komande 7. bataljona, odnosno, preko komandanta 7.
21 bataljona.

22 P: Možete li da nam kažete nešto o noći 16-og?

23 O: A... iz kontakata s komandantom i sa komandantom 7. bataljona znao
24 sam da su vršeni pregovori i donešen dogovor o propuštanju 28. divizije i

25

26

27

28

29

30

1 civilnog stanovništva koje je bilo u zaleđu te 28. divizije kroz brešu koju je
2 4. bataljon svojim pomeranjem... znači, koji je otvoren i da do 17., taj dio
3 bude otvoren da bi to sve iscurilo na teritoriju koju su kontrolisale jedinice
4 2. korpusa Armije BiH.

5 P: U redu. Da pređemo sada na 17. juli. Da li ste tog dana stupali u
6 vezu sa komandantom Pandurevićem?

7 O: A... tad sam stupio u vezu s komandantom preko mog pomoćnika Ljube
8 Bojanovića koji je pristigao u rejon odbrane 7. bataljona sa jednom četom iz 16.
9 motorizovane brigade 1. krajiškog korpusa koja je bila upućena u nekom drugom
10 pravcu, ali je skrenuta ka nama da bi pomogla u svim ovim dejstvima.

11 P: Da li ste 17. dobili bilo kakva nova naređenja kada je reč...

12 O: Naređenje je bilo da ovoj četi pridodamo jedno odelenje iz 7.
13 bataljona koje će biti u sastavu čete i da putem izviđanja uđemo u zaleđe
14 osnovnih linija odbrane 4. bataljona, provjerimo mogućnost postojanja snaga
15 Armije BiH, i, jednostavno, da izvidimo situaciju u tom rejonu, odnosno da li su
16 ispoštovani dogovori iz prethodnog dana.

17 P: Da li znate gdje se nalazio Vaš komandant u tom času?

18 O: Komandant je bio na IKM-u. To sam znao od mog pomoćnika.

19 P: I radi zapisnika, možete nam reći gdje je to?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: IKM se nalazio u rejonu sela Delići. Šire rečeno, u selu Kitovnica. A
2 to je, opet, u rejonu odbrane 6. bataljona.

3 P: Jeste li primili kakva naređenja vezana za sam koridor, vezana za
4 Vašu jedinicu ili ne? Dakle, jeste li primili kakva naređenja vezana za sam
5 koridor?

6 O: Naređenje je bilo da provjerim da li je taj dio prostora koji je
7 dogovoren za prolazak 28. divizije i civilnog stanovništva koje je bilo uz
8 diviziju, da li posjeduju snage Armije BiH ili su ispoštovali dogovor; da li su
9 možda ušle u prostor koji smo mi ranije kontrolisali, i da vidimo opštu
10 situaciju u tom rejonu.

11 P: Je li Vaša jedinica sudjelovala u zatvaranju tog koridora tog dana?

12 O: Toga dana ne, ali sutradan da.

13 P: Da pređemo sad na 18-i. Kada ste sljedeći puta vidjeli komandanta
14 Pandurevića, molim Vas?

15 O: Vidio sam ga u poslepodnevnim satima kad sam obavio zadatke koje sam
16 dobio za 17. i 18. i onda sam se vratio u komandu.

17 P: Konkretno, što je radila Vaša jedinica 18-og, vezano za koridor?

18 O: Po naređenju komandanta od 17. koji je... koje sam dobio po kuriru,
19 jer je u isti rejon pristigao jedan vod iz Podrinjskog odreda, direktno iz... sa
20 komandnog mjesta komandanta, sa zadatkom da se vratim u rejon odbrane 7.
21 bataljona, da tom četom ojačamo odbranu 7. bataljona, zbog mogućnosti da ne

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uslijedi opet nekakav napad sa fronta, i uz pomoć zaostalih snaga 28. divizije.
2 Jer, opet kažem, taj dio 7. bataljona je bio veoma bitan za čitav taj rejon
3 odbrane. I to smo uradili u večernjim satima, između 17-og i 18-og. A 18-og sam
4 s komandantom bataljona 7. i 4. zaposjedao sa jedinicama taj dio koji je 4.
5 bataljon pomjeren /sic/ tako da se taj 4. bataljon opet vratio na svoje
6 položaje, osnovne položaje za odbranu.

7 P: I 17-og, jeste li vidjeli ikoga iz nadređene komande u Vašoj blizini?

8 O: Ne, samo ja, moj pomoćnik i komandir ove čete koja je bila; i
9 komandir voda Podrinjskog odreda koji je pristigao iz rejona sela Delići.

10 P: Da li znadete osobu koja se zove Trkulja?

11 O: Po onom što sam... naravno da sam pitao ovog komandira jedinice šta
12 se događa u... na IKM-u s obzirom da sam dobio naređenje, nagovijestio mi je
13 samo da ima... da je bio oficir više komande, ali... vojnik je u pitanju i nije
14 znao odgovoriti ko je... ko je u pitanju, o kom se radi. To sam tek kasnije
15 saznao iz dokumenata koje sam mogao da vidim u povratku na komandu kod dežurnog
16 operativnog.

17 P: A kad je to bilo? 18-og?

18 O: Trebalo bi da bude 17-og da je bio oficir iz više komande.

19 P: U redu. Pardon. Kada, kada ste saznali da je taj oficir tamo?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: U susretu sa jedinicom Podrinjskog odreda koja je došla u isti rejon
2 gdje sam ja bio. To je rejon 4. bataljona. To je opet bilo negdje u
3 poslepodnevnim satima. A nisam siguran kad je taj oficir bio, u kom vremenu taj
4 dan. Tad nisam znao.

5 P: I što ste saznali?

6 O: Kasnije sam iz podataka saznao da je u stvari oficir iz više komande
7 bio u... na IKM-u da sagleda situaciju u brigadi i da se informiše o samim
8 događajima iz prethodnih dana da bi, vjerovatno, mogao direktno da informiše
9 višu komandu.

10 P: Samo radi zapisnika da nešto preciziramo. Možete nam reći odakle je,
11 iz koje više komande, taj oficir bio?

12 O: Ne bih Vam znao reći jer nisam siguran da znam. Gospodina Trkulju
13 nisam poznavao, tako da... osim po imenu. A, tačno sad da kažem da li je bio iz
14 korpusa ili je bio iz Glavnog štaba, ne bi da... kažem, i da ne bih pogriješio.

15 P: 19-og, možete nam reći što se dogodilo?

16 O: 19-og sam već bio u komandi brigade.

17 P: Jeste li imali sastanak 19. u brigadi?

18 O: Po funkcionisanju brigade i načina kako je brigada imala svoj
19 uobičajeni način funkcionisanja je da svako jutro kod komandanta je informisanje
20 njegovih pomoćnika, načelnika štaba i operativca, odnosno mene - pošto sam ja
21 uvijek prisustvovao tom referisanju.

22 P: I konkretno, na tom referisanju o čemu je bilo riječi?

23 O: Kol'ko se ja sjećam, najviše je bilo riječi o problemima koje smo
24 imali, odnosno događanjima 15-og, 16 og, 17-tog i 18 -og, a u najvećoj mjeri o
25 uređenju, odnosno konsolidaciji tog 4. bataljona koji je imao najveći dio...
26 nosio najveći dio udara na svoj rejon, i naravno da smo morali da izvršimo

27

28

29

30

1 određene popune, kako materijalno-tehničkim sredstvima, da uredimo novo komandno
2 mjesto, da to sve uvežemo sredstvima veze, i tako dalje.

3 P: Jeste li na tom referiranju razgovarali o pitanju koridora i o tome
4 je li gospodin Trkulja bio tamo vezano za otvaranje koridora 17-og.?

5 O: Ne. Nismo, nismo. Gospodin Trkulja je bio saznao ono što mu je
6 trebalo i vratio se u komandu koje je... iz koje je poslan u rejon odbrane
7 brigade.

8 P: Dakle, o tom uopće nije bilo govora?

9 O: Ja se ne sećam da je bilo.

10 P: A komandant brigade je bio na referiranju 19-og?

11 O: Da, komandant je bio.

12 P: A načelnik štaba je bio prisutan?

13 O: I načelnik. Bili smo svi koji smo inače prisustvovali referisanju.

14 P: I od tog dana nadalje, je li Vaš komandant redovno bio prisutan u
15 komandi?

16 O: Komandant je bio redovno u komandi sve do 31. jula i 1. avgusta kada
17 sam zajedno sa komandantom bio u rejonu Žepa. A dotle smo bili u komandi i u
18 zoni odbrane brigade.

19 P: Samo trenutak, molim Vas.

20 [Tužilaštvo se savjetuju]

21 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Htio bih da nešto pojasnimo, molim Vas. To je vezano za Vaš posljedni
2 odgovor. 31.07., po Vašem sjećanju, i 01.08. bili ste u prostoru žepe?

3 O: Da.

4 P: Sigurni ste u to?

5 O: Nisam Vas razumio.

6 P: Jeste li sigurni u to?

7 O: Da, siguran.

8 P: Hvala lijepo, gospodine Dragutinoviću.

9 SUDIJA KWON: [simultani prevod] U jednom času svjedok je govorio o
10 gospodinu Trkulji kao o običnom vojniku, a u drugim odgovorima kao o oficiru iz
11 više komande. Možete to pojasniti sa svjedokom?

12 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine suče Kwon.

13 P: Ranije u svjedočenju, gospodine Dragutinović, spomenuli ste običnog
14 vojnika i dok ste o tome govorili, spomenuli ste i gospodina Trkulju u istom
15 odgovoru. Možete se sjetiti koji je bio čin gospodina Trkulje?

16 O: Da.

17 P: Koji je to bio čin?

18 O: Mali je nesporazum. O prisustvu gospodina Trkulje me izvijestio
19 komandir voda koji je običan vojnik. Znači, on nije mogao da poznaje Trkulju,
20 gospodina Trkulju kao oficira i nije mi mogao da kaže ko je taj oficir. Znači,
21 ja nisam rekao da je vojnik oficir bio ili da tu pravimo raz...
22 /nerazgovijetno/. Vojnik mi je prenio da je oficir iz više komande bio na IKM-u,
23 a da on, kao vojnik, ne može identifikovati oficira, jer ga ne zna.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Dakle, gospodin Trkulja, Nedeljko
2 Trkulja je bio pukovnik?

3 G. VANDERPUYE: [simultani prevod]

4 P: Gospodin Trkulja kojeg spominjete je Nedeljko Trkulja i bio je
5 pukovnik po činu?

6 O: Pa vjerovatno nije bio manjeg čina od potpukovnika. Znači, mogao je
7 biti il' potpukovnik il'... pa gore.

8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala lijepo.

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala lijepo, gospodine Dragutinović.
10 Nemam više pitanja.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala lijepo. Pretpostavljam da će
12 gospodin Haynes prvi postavljati pitanja. Vidio sam da ste se počeli pripremati.
13 Koliko mislite da će Vam trebati vremena za kontra-ispitivanje ovog svjedoka?
14 Tražili ste četiri sata.

15 G. HAYNES: [simultani prevod] Nadam se da ću uspjeti završiti danas, no
16 vidjet ćemo.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

18 Unakrsno ispituje g. Haynes:

19 [Branilac ispituje putem prevodioca]

20 P: Gospodine Dragutinoviću, dobar dan.

21 O: Dobar dan.

22 P: Ja ću Vam postavljati pitanja najvjerojatnije sve do kraja rasprave
23 danas. I ja ovdje zastupam gospodina Vinka Pandurevića, Vašeg komandanta. I da
24 započnem, htio bih samo pojasniti koja je bila Vaša uloga kao operativnog

25

26

27

28

29

30

1 oficira. Vi ste zajedno sa načelnikom štaba direktno primali naređenja iz
2 komande, od komandanta?

3 O: Da.

4 P: Unutar strukture brigade, Vi niste bili pomoćnik komandanta, ali ste
5 morali izvršavati njegova naređenja?

6 O: Bio sam pomoćnik načelnika štaba, ali sam po toj funkciji, po
7 zahtjevu komandanta, prisustvovao svim bitnim referisanjima i mogao sam da
8 dobijem naređenje direktno od komandanta, bez toga da bude izvješten načelnik
9 štaba.

10 P: Hvala lijepo. Htio bih sada provjeriti da li se slažete s nečim što
11 je rekao netko drugi u ovom predmetu. Rekao je da je operativni oficir duša
12 brigade.

13 O: Pa, moglo bi se tako reći jer operativni oficir raspolaže sa svim
14 bitnim pisanim, štampanim i svim drugim dokumentima, i učestvuje u razradi svih
15 dokumenata, kako borbenih, tako i neborbenih, i učestvuje u svim dejstvima
16 brigade.

17 P: Hvala lijepo. Da li biste se također složili da je operativni oficir
18 važan za funkcioniranje komande više nego pomoćnik komandanta zadužen za
19 logistiku ili onaj koji je zadužen za vjerska i za pravna pitanja?

20 O: Pa, prema dužnostima koje sam obavljao i svim zadacima ne bih rekao
21 da je nešto manje važno, a nešto više važno u komandi. Ali, prema svemu onome
22 što je... Ja i odeljenje kojim sam ja rukovodio su bili u svakom slučaju, u
23 svakom momentu upoznati sa svim zbivanjima u brigadi. A ostali nisu morali to
24 sve imati ... o zadatku.

25

26

27

28

29

30

1 P: A da li je također tačno da su drugi pomoćnici komandanta se Vama
2 direktno obraćali? Da je to često bio slučaj?

3 O: Da, bio je.

4 P: Mislim da ste to već rekli, ali htio bih još jednom da potvrdimo: Vi
5 ste uvijek bili prisutni na jutarnjim referiranjima, je li to tačno?

6 O: Uvijek sam bio prisutan. I pomoćnici, kad određene probleme nisu
7 mogli da riješe bez komandanta i načelnika štaba koju su iz određenih razloga
8 nisu bili u komandi, onda su se obraćali meni da ja na neki način riješim taj
9 problem.

10 P: I imali ste pristup svim dokumentima koji su nužni za borbene
11 operacije, kao što su odluke, naređenja, karte i tako dalje?

12 O: Po načinu komandovanja, komandant komanduje čitavom jedinicom i sve
13 njegove zamisli i naređenja su išle u razradu preko operativca i štaba. Tako da
14 sam bio u dodiru sa svim dokumentima koji su uopšte rađeni u komandi.

15 P: Hvala. I još jedno posljednje pitanje vezano za Vašu ulogu. Dijelom
16 su Vaše obaveze bile da provjerite s drugim pomoćnicima komandanta operacije
17 podređenih jedinica, brigada i posebno bataljona?

18 O: Pa da. Često sam bio u kontroli rada komandi bataljona. A morao sam
19 da pratim i stepen izvršenja određenih zadataka koje je komandant postavljao u
20 svim jedinicama. I o tome da izvještavam komandanta. I pored toga što su
21 komandanti bataljona dužni bili komandanta obavještavati o stepenu izvršenja,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i njegovi podčinjeni, ali to je nekako išlo u najvećoj mjeri preko mene.

2 P: Hvala. A sada bih Vam htio postaviti nekoliko pitanja općenito o
3 štabu i o Vašem šefu, o načelniku štaba. Točno je, zar ne, da je štab unutar
4 brigade organ koji ima najveći broj ljudi koji ga sačinjavaju?

5 O: Da.

6 P: I ako bismo htjeli opisati ulogu komandanta i s druge strane
7 načelnika štaba, rekli smo da je komandant neka vrsta generalnog direktora, a da
8 je načelnik štaba tehnički direktor?

9 O: Da. Štab je izvršni organ komande na čelu sa načelnikom štaba. Znači,
10 sve što je komandant zamislio, naredio, štab, preko načelnika štaba, to
11 izvršava, prati i na kraju komanduje u toku borbenih dejstava. Znači, komandant
12 je, kako Vi rekoste, generalni, a mi ostali smo bili ti koji smo izvršavali
13 zadatke.

14 P: Hvala. Složili biste se da je štab imao najvažnije /prevod engleskog
15 transkripta: "najvažnije zadatke"/ unutar brigade i sve informacije su se
16 slijevale u štab?

17 O: Da, tačno.

18 P: I načelnik štaba je bio upoznat sa radom svih drugih organa unutar
19 brigade?

20 O: Da, da, da.

21 P: Drugi organi brigade nisu bili podčinjeni načelniku štaba, ali on
22 nije mogao funkcionirati drugačije nego da prima sve informacije od svih drugih
23 organa. To je tačno, zar ne?

24 O: Tačno, tačno. Da bi mogla funkcionisati komanda, načelnik štaba je
25
26
27
28
29
30

1 morao biti upoznat sa svim dejstvima, zadacima iz ostalih dijelova komande.

2 P: Načelnik štaba je imao pravo izdavati naređenja po određenim
3 jedinicama brigade isto tako, zar ne?

4 O: Da, da.

5 P: A kao načelnik štaba nije imao pravo zapovijedati, ali je mogao dati,
6 zadati neke dužnosti u skladu sa naređenjem komandanta?

7 O: Mogao je i zapovijedati, ali u skladu sa već postavljenim zadacima
8 koje je komandant dao komandi preko načelnika štaba.

9 P: Hvala što ste me ispravili.

10 Možda bismo mogli dati jedan primjer da to ilustriramo. Uzmimo da je
11 brigada dobila naređenje da napadne nekakvo... neki položaj.

12 O: Da.

13 P: Komandant, načelnik štaba, operativni organi i drugi organi bi
14 koncipirali jedan plan i na osnovi njihovih prijedloga, komandant bi stvorio
15 jednu ideju. I na temelju te ideje bi izdali zapovijed.

16 O: Da.

17 P: Načelnik štaba bi pripremio plan, prijedlog plana. I komandant bi
18 onda ili prihvatio ili odbacio ili izmijenio taj prijedlog?

19 O: Da. Jasno, jasno. Upravo tako.

20 P: I konačna odluka bi bila sastavljena pisanim putem i tu bi bili
21 određeni konkretni zadaci za jedinice. A načelnik štaba bi dao onda zadatke
22 podređenim jedinicama čiji rad on kontrolira?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Tako bi, u načelu, radio načelnik štaba. Međutim, načelnik štaba je
3 istovremeno i zamjenik komandanta brigade, zar ne?

4 O: Po funkciji, načelnik štaba je ujedno bio i zamjenik. Znači,
5 komandant brigade je morao imati svog zamjenika. U slučajevima kada iz određenih
6 razloga ne može da komanduje brigadom, načelnik štaba po automatizmu preuzima
7 komandu, a u određenim slučajevima i po posebnoj naredbi.

8 P: Hvala. Doći ćemo i na to. Međutim u odsutnosti komandanta, načelnik
9 štaba ima punu odgovornost. On je u potpunosti nadležan, zar ne?

10 O: Da. On preuzima komandu.

11 P: On je podređen, samo u tom razdoblju, višoj komandi?

12 O: A... kada komanduje brigadom, da, podređen je višoj komandi. Ali, ako
13 komandant samo nije u mogućnosti da komanduje, a tu je negdje, onda je on
14 podređeni komandantu. A kad je postavljen za komandanta po naredbi više komande,
15 onda isključivo podnosi izvještaje višoj komandi.

16 P: Doći ćemo i na to. Razgovarat ćemo detaljnije o tim trenucima kada je
17 Vinko Pandurević bio odsutan iz komande. Prvo je između 4. i 15. 7. kada je bio
18 u Srebrenici i Žepi. Sjećate se toga jer ste bili s njim, zar ne?

19 O: Da.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I drugo razdoblje je od 7. augusta i 16. septembra kad je on bio
2 komandant brigade u Krajini, zar ne? I tamo ste bili s njim?

3 O: Da. Bio sam.

4 P: Dakle, prvi period je period koji pokriva 11 dana. A drugi period,
5 mislimo, nekih 45 dana. Međutim, što se tiče nadležnosti za Dragana Obrenovića
6 dok je njegov komandant bio odsutan, nema nekakve konkretne praktične razlike
7 između ta dva razdoblja, zar ne?

8 O: Nema. Tad je imenovan za komandanta i preuzimao je komandu brigade u
9 potpunosti.

10 P: Hvala lijepo. Samo da znamo kad je potrebno naređenje: komandant i
11 načelnik štaba nemaju baš istu plaću, zar ne?

12 O: To Vam ja ne bih znao reći.

13 P: Možda ne znate odgovor ni na ovo pitanje, ali ako je odsutan
14 komandant, naprimjer u razdoblju od više od mjesec dana, potrebno je da se izda
15 naređenje iz korpusa, samo iz fiskalnih razloga, da načelnik štaba dobije veću
16 plaću. Dakle, ako je to više od mjesec dana, zar ne?

17 O: Ne bih znao odgovoriti na to pitanje, ali je osnovni razlog za
18 postavljanje jeste da jedinicom neko mora da komanduje u tako velikom razdoblju.
19 I onda se imenuje komandant.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam, gospodine Dragutinoviću. Sada ćemo preći na drugu temu.
2 Samo da razjasnimo nekoliko stvari koje ste juče rekli o strukturi Zvorničke
3 brigade.

4 Kada ste odgovarali na pitanje gospodina Vanderpuyea, Vi ste naznačili
5 da je štab imao nekoliko operativnih organa, zar ne?

6 O: Štab je imao samo jedan operativni organ, a to je organ koji... na
7 kom sam ja bio čelu. A... Vi mi konkretno recite, ja ću Vam odgovoriti o čemu se
8 radi.

9 P: Ne, hvala Vam. Ja sam pogrešio, ne Vi. Nije trebalo da upotrebim reč
10 "operativni". Štab je imao nekoliko organa koji su bili povezani sa razdvojenim
11 jedinicama u okviru bataljona. To je tačno, zar ne?

12 O: Da.

13 P: Naprimer, kao što ste nam juče rekli, postojala je direktna veza
14 između načelnika inženjerije u štabu i čete inženjerije u okviru brigade?

15 O: Da.

16 P: Isto je važno i za načelnika veze u okviru štaba i čete veze u
17 okviru brigade?

18 O: Da.

19 P: Isto je važno i za načelnika veze u okviru štaba i čete veze u
20 okviru brigade?

21 O: Da.

22 P: I samo da produžimo malo dalje, direktna veza između organa za
23 artiljeriju u okviru štaba i mešane artiljerijske jedinice?

24 O: Mješovitog artiljerijskog diviziona da, jer načelnik artiljerije je
25 bio ujedno i komandant mješovitog artiljerijskog diviziona.

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Ove veze u okviru uobičajene strukture brigade omogućavale
2 su nastajanje funkcionalne veze između organa štaba i jedinica unutar brigade,
3 zar ne?

4 O: Da. Isključivo u efikasnosti komandovanja i upotrebe tih jedinica.

5 P: Unutar Zvorničke brigade ove funkcionalne veze zapravo su bili odnosi
6 komande, zar ne?

7 O: Da.

8 P: Jer komandant Pandurević je ovlastio načelnika organa za veze da
9 komanduje četom za veze ili načelnika za inženjeriju da komanduje četom za
10 inženjeriju, zar ne?

11 O: Da, ako nije postojala pisana naredba, to je uobičajeni način našeg
12 funkcionisanja, upravo iz razloga što funkcionalnijeg komandovanja i upotrebe
13 tih jedinica.

14 P: Prema tome, u skladu s onim što ste nam ranije rekli, načelnik štaba
15 je bio neposredno odgovoran za veze, inženjeriju kao i za artiljerijsku
16 jedinicu, zar ne?

17 O: Da. Moram tu da dam jednu opasku. Štabu su pripadale prištapske
18 jedinice. A to je četa veze, četa inženjerije, četa vojne policije. I one su,
19 znači, prištapske jedinice. I bio je još i pozadinski bataljon. To nisu jedinice
20 ranga... samostalne jedinice ranga bataljona, diviziona i tako dalje. Znači, one
21 su bile u okviru komande. A artiljerijska jedinica, mješoviti artiljerijski
22 divizion je funkcionisao kao posebna jedinica. Nije imao komande. Nije bio
23 prištapska jedinica.

24 P: Hvala, ali također ste me podsjetili na još nešto što je trebalo da
25
26
27
28
29
30

1 Vam predočim, a to je sledeće: unutar Zvorničke brigade pomoćnik komandanta za
2 pozadinu je bio ovlašćen da takođe komanduje pozadinskim bataljonom, zar ne?

3 O: Da. U sastavu pozadinske jedinice... pozadine, odnosno, logistike,
4 pomoćnik komandanta za pozadinu je bio direktno podčinjen komandantu. U okviru
5 njegove djelatnosti i svih službi koje su bile u pozadini, odnosno, logistici,
6 bio je taj pozadinski bataljon koji je bio direktno pod komandom pomoćnika
7 komandanta za pozadinu, opet iz tih funkcionalnih razloga.

8 P: Hvala Vam. S obzirom na sve što ste nam juče rekli i razjašnjenje
9 koje ste nam upravo dali danas, pitam se imate li nešto protiv da pogledate
10 jedan crtež?

11 G. HAYNES: [simultani prevod] Molim da se u sistemu elektronske sudnice
12 predoči predmet 7D622.

13 P: Pregledajte ovaj dokument. Posvetite mu onoliko vremena koliko Vam je
14 potrebno. Izvinjavam se zbog načina na koji je predodčen. To je jednostavno bio
15 najbolji način da sve stane na jednu stranicu. Sa leve strane ovog dokumenta
16 možete da vidite štab i njegove različite organe.

17 O: Da.

18 P: Koliko je Vama bilo poznato, da li su svi organi štaba Zvorničke
19 brigade ovde zastupljeni?

20 O: Pa, mislim da jesu.

21 P: Možete da vidite da ovde postoji čitav niz crvenih ili ružičastih
22 linija koje idu od komandanta ka pomoćnicima komandanta i načelnika štaba, i sve
23 dole do bataljona i podređenih jedinica, brigada, i time se označava da on
24 komanduje tim jedinicama. Vi se slažete sa tim, zar ne?

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, da. Po ovoj shemi komandant je komandant brigade i komandir svim
2 jedinicama. A ovo je struktura brigade, kao što ste je Vi prezentovali. A ona se
3 mnogo ne razlikuje, u stvari, ne razlikuje se uopšte od onoga što mi je
4 prezentovano od strane tužioca. Samo što je ovo na Vaš način, ovaj, postavljeno.
5 Malo drugačije... shema, ista struktura.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, odakle potiče ovaj
7 dokument? Da li je reč o dokumentu koji je pripremila Odbrana ili je to dokument
8 Tužilaštva.

9 G. HAYNES: [simultani prevod] Mi smo pripremili ovaj dokument.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li biste takođe možda mogli, ne bih
11 želeo da unapred nagađam šta će biti Vaša pitanja... ali mislim da bi nam bilo
12 lakše da pratimo ukoliko bi nam svedok pokazao u koju bi od ovih kutijica on
13 spadao, ovih kvadratića.

14 G. HAYNES: [simultani prevod] Da.

15 P: Molim Vas, to učinite. Molim Vas da označite kvadratić i da zapišete
16 svoje inicijale. Dakle, molim Vas da nam označite koju ste ulogu Vi vršili u
17 okviru štaba Zvorničke brigade.

18 O: Evo ja označavam ovaj kvadratić ovde: "organ za operativno nastavne
19 poslove".

20 P: Molim Vas da što čitkije moguće napišete "MD" u okviru tog
21 kvadratića.

22 O: [obilježava]

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pretpostavljam da mislite na gornji
24 kvadratić?

25 SVJEDOK: Da, gornju, ali... ovo nešto...

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Tu imamo "Organ za ONP".

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Da. Organ za operativno-nastavne poslove.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, svjedoče. I hvala, gospodine
3 Haynes.

4 G. HAYNES: [simultani prevod] Nema na čemu.

5 P: Gospodine Dragutinoviću, želim da budem siguran da se slažemo u
6 pogledu sledećeg: možemo da vidimo da iz nekih organa štaba, pa sve do nekih
7 podređenih jedinica brigade, mi vidimo da su oni povezani s isprekidanim
8 crticama. Možete li da ih vidite?

9 O: Vidim.

10 P: Te crtice bi trebalo da pokažu funkcionalne veze, o kojima ste nam
11 govorili, između organa štaba i sa njima povezanim podređenim jedinicama unutar
12 brigade. Da li biste se složili da su te veze ovde tačno prikazane?

13 O: Da.

14 P: Znači li to da se slažete sa mnom da ove crtice tačno odražavaju
15 funkcionalne veze između ovih organa i ovih jedinica?

16 O: To je tačna veza. Evo, uzet ćemo samo, evo... organ veze. To je
17 načelnik veze i imate ove vaše crtkane, žute, gdje je vezano sa četom veze,
18 znači, direktno vezano za prištapsku jedinicu ili bilo koju drugu.

19 Organ artiljerije, evo, vezan je za mješoviti artiljerijski divizion.
20 Ustvari, taj načelnik artiljerije, po ovoj shemi, je vezan za mješoviti
21 artiljerijsko divizion.

22 P: Hvala.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako i za druge jedinice.

2 P: Hvala Vam, gospodine Dragutinoviću. Ukoliko sada pređemo sa štaba
3 udesno, možemo da vidimo organ za pozadinu na čijem čelu se nalazi Sreten
4 Milošević. Vidite li taj kvadrat?

5 O: Da.

6 P: A vidimo da od tog organa isprekidana linija vodi do pozadinskog
7 bataljona. Da li i to jasno odražava funkcije unutar brigade, funkcionalne veze?

8 O: Da, evo je ovde, da. Da, tako je brigada funkcionisala. Upravo ovako.
9 Od Sretena Miloševića do pozadinskog bataljona, sve u funkciji lakšeg
10 komandovanja i upotrebe svih ovih organa komande, jedinica, prištapskih jedinica
11 i tako.

12 P: Veliko Vam hvala, gospodine Dragutinoviću. Bojim se da ću morati da
13 Vas zamolim da potpišete ovaj dokument. Verovatno u levom donjem uglu jer je tu
14 najmanja gužva. Dakle, molim Vas da stavite tu svoje inicijale i današnji datum.
15 Ako se ne varam, u pitanju je 14. juni.

16 O: [obilježava]

17 G. HAYNES: [simultani prevod] Možemo li sada da sačuvamo ovaj dokument,
18 da ga snimimo? Ne vidim datum. Ne znam da li je svedok upisao datum.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Vidi se na desnoj margini i biće
20 snimljeno, mada se ne vidi... mada nije upisano na onom delu koji je beo. Ne
21 morate da brinete u vezi sa tim.

22 G. HAYNES: [simultani prevod]

23 P: Molio bih da krenemo dalje. Rekli ste nam da je drugi deo Vaših
24 zadataka, barem delimično, bio administrativni posao unutar Zvorničke brigade. I
25 želeo bih da nam sada kažete nešto više o dužnostima dežurnog operativnog
26 oficira unutar komande brigade. Možete li ukratko da nam kažete šta su bile

27

28

29

30

1 dužnosti dežurnog operativnog oficira unutar brigade?

2 O: Preko operativnog organa su išli svi dokumenti brigade, tako... jer
3 je operativni organ, odnosno, moje odelenje imalo i štabnu kancelariju u kome su
4 se obrađivali svi podaci. I ono što je pisano brigadi, moglo se naći sve u
5 štabnoj kancelariji. Vezano za dužnosti dežurnog operativnog: operativno
6 dežurstvo je organizovano u jedinicama ranga brigade ka višem. I ono je bilo
7 svakodnevno i cijelih 24 sata. Operativni dežurni je imao svog pomoćnika. I
8 operativni dežurni u brigadi je morao biti oficir sa višim činom, većom
9 funkcijom, a njegov zamjenik je bio sa nižim činom i nižom funkcijom.

10 P: Hvala Vam. A da li je tačno da se unutar brigade čuvao raspored
11 oficira koji je trebao da obavljaju dužnosti dežurnog operativnog?

12 O: U operativnom odelenju je unapred 7 dana rađen raspored za dužnosti
13 dežurnog operativnog i njegovog zamjenika. I to je bilo u prostorijama dežurno
14 operativnog, takođe i u prostorijama operativnog odelenja. Tako da se unaprijed
15 znalo ko je dežurni u koje dane.

16 P: Hvala Vam. Odgovornosti za sastavljanje rasporeda dežurnih oficira i
17 komandovanje dežurnim oficirima, to je sve u skladu sa pravilima JNA i bio posao
18 komande i štaba?

19 O: Da. Uglavnom su te odredbe uzimane iz bivših pravila Jugoslovenske
20 narodne armije.

21 P: A da bismo mogli da pogledamo različite izvore toga, molio bih da se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 predoči dokazni predmet 5699, strana 34 u engleskoj verziji, a strana 36 u B/H/S
2 verziji. I ukoliko bismo mogli malo da spustimo kako bi svedok mogao da pogleda
3 tačku 65.

4 Gospodine Dragutinoviću, možete li da pročitate tačku 65? Da li Vam je
5 dovoljno čitko?

6 O: Pa, pokušaću, iako možda dobro nisam... ne. 65? "Operativni dežurni i
7 pomoćnik su starešine komande koji se određuju po rednoj listi. Ukoliko se
8 formira dežurna smena, onda su dežurni i njegov pomoćnik u sastavu smene.
9 Operativno dežurstvo na KM-u organizuje načelnik štaba, zamenik komandanta. A
10 na..." - ovo bi trebalo biti na IKM, a ne PKM, ako se ja ne varam - "pomoćnik
11 komandanta za...", ne... pom... „pozadinsko komandno mjesto, pomoćnik komandanta
12 za pozadinu" - to je u redu - "na ostalim komandnim mjestima dežurstvo
13 organizuje najstariji starješina na njima. Operativno dežurnom su podčinjeni svi
14 organi unutrašnje službe na komandnom mjestu. Dežurstvo se obavlja u operativnoj
15 sali, ukoliko ona postoji, odnosno na mestu gdje su /nerazgovijetno/ sve
16 informacije."

17 Pa, u principu, ovako je komand... funkcionisao i operativni dežurni u
18 našoj brigadi.

19 S tim, što bih ja dodao da dežurni operativni praktično, za vreme svog
20 dežurstva, mora da bude upoznat sa svim bitnim događajima toga dana u brigadi, u
21 podčinjenim jedinicama; da prati stepen izvršenja određenih zadataka, informiše
22 komandanta; da prenosi naređenja. A u određenim momentima kada nije u stanju da
23 komandantu ili načelniku štaba prenese određena naređenja više komande, sam
24 preuzima na sebe dužnost da se određeni zadaci izvrše. Ili, bolje rečeno, kod
25 nas u brigadi dežurni operativni nije bio samo puki kurir za prenošenje nečijih

26

27

28

29

30

1 naređenja. I direktno je učestvovao u svim zbivanjima i svim događajima koji su
2 vezani za brigadu.

3 P: Hvala Vam. Da li je, u skladu sa ovim pravilima u Zvorničkoj brigadi,
4 taj raspored bio dužnost načelnika štaba i da je dežurni operativni oficir bio
5 podčinjen načelniku štaba?

6 O: Po pravilskim odredbama da, jer operativci i moje odelenje su pravili
7 upravo taj raspored. Znači, načelnik štaba je... na osnovu naređenja, njegovog
8 naređenja, mi smo radili raspored dežurstava i oni su se striktno morali
9 poštovati. Komandant nije uticao na raspored dežurnih i onoga što smo mi
10 predložili.

11 P: Hvala Vam. Samo bih želeo da ukratko zajedno prođemo kroz neka
12 dokumenta koja su čuvana u komandi. A čuvao ih je dežurni operativni oficir. Pre
13 svega, on je vodio jednu beležnicu, svesku, zar ne?

14 O: Da, dežurni oficir je imao beležnicu u kojoj je bilježio sve
15 informacije koje je dobijao od pretpostavljene komande, dijelova brigade,
16 podčinjenih jedinica, načelnika štaba, komandanta, sve ono što se slivalo na...
17 u... kod dežurno operativnog. Sve je bilo zapisano u tu beležnicu; nešto u
18 najkraćim crtama, a nešto onoliko kol'ko je on stigao da formuliše u izvornom
19 smislu.

20 P: A te informacije u beležnici mogle su da budu lične poruke, poruke za
21 ljude unutar brigade i tome slično. To je bukvalno bila beležnica, zar ne?

22 O: To je bila beležnica u kom su se slivali sve moguće informacije, čak
23 i lične prirode, upućene nekom od starješina komande ili vojnicima iz jedinica

24

25

26

27

28

29

30

1 brigade. Nekom je bilo bitno nešto da prenesu i išlo je preko toga. I
2 jednostavno se pisalo. Znači, ništa nije moglo da bude frizirano, da neko izbac
3 neku, ovaj, informaciju, zahtjev, i tako dalje. Tako da Vam je to jedno šarenilo
4 koje je odraz baš onog dana šta se događalo.

5 P: Hvala Vam. Postojala su, takođe, još dva dokumenta koja su vođena
6 unutar brigade u kojima su se beležili svakodnevni događaji. Drugi takav
7 dokument je dnevnik dežurnog oficira, kako ga mi zovemo ovde. Ovaj dokument je u
8 velikoj meri bio zasnovan na sadržaju beležnice, zar ne?

9 O: Dnevnik je upravo zasnovan na podacima iz beležnice. S tim da nisu
10 upisivane one lične stvari i nešto što uopšte nije bilo vezano za funkcionisanje
11 brigade, funkcionisanje jedinica, i tako dalje. Sve što je bilo bitno, od
12 naređenja iz pretpostavljene komande, naređenja komandanta, načelnika štaba,
13 informacije iz bataljona i drugih podčinjenih jedinica su se uvodile u dnevnik
14 dežurnog operativnog.

15 P: Koliko se često ispunjavao dnevnik, vodio dnevnik?

16 O: Dnevnik je morao biti vođen svakodnevno nakon dežurstva, jer je
17 dnevnik dežurni operativni morao priložiti na jutarnjem referisanju i
18 izvijestiti komandanta o događajima koje komandant na neki drugi način nije bio
19 upoznat. Znači, rađen je svakodnevno.

20 P: Hvala Vam lijepo. Najzad, na trećem mestu postojao je dokument koji
21 se nazivao ratnim dnevnikom i za koji verujem da je pisan svakih nekoliko dana,
22 je li to tačno?

23 O: Ratni dnevnik treba da bude dokumenat u kom su se slivale najbitnije
24 stvari u funkcionisanju brigade, borbenim dejstvima i drugim zadacima. Ali se
25 nije vodio svaki dan, nego se vodio nekad i retroaktivno. Nekad se nije...

26

27

28

29

30

1 nekad ga... pošto je dnevnik ratni vođen u operativnom odelenju, dešavalo se da
2 u operativnom odelenju ne bude niko po dan-dva; onda se vodio nakon nekoliko
3 dana. Skupljali se podaci iz operativnog dnevnika, dokumenata koja su
4 pristizala, i formirala se ta neka evidencija za određen dan.

5 P: To nam je bilo od velike pomoći, hvala Vam. I još jedno poslednje
6 pitanje pre nego što odemo na pauzu, koju verujem da zaslužujete.

7 Tačno je, takođe, da su se beležnice dežurnog oficira čuvale i u
8 kasarni?

9 O: Svi dokumenti su čuvani u kasarni. Nisu mogli izaći iz kasarne. Nisu
10 mogli izaći čak ni iz prostorija u kojima... su bile namijenjene. Ako je
11 beležnica vezana za dežurnog operativnog, ona je bila u prostoriji dežurnog
12 operativnog, zajedno i njegov dnevnik. Ratni dnevnik je bio u operativnom
13 odelenju.

14 P: Samo da razjasnimo, gospodine Dragutinoviću, govorim o odvojenoj
15 beležnici koja je bila beležnica dežurnog oficira u kasarni?

16 O: Ah, da. Pogriješio sam. Ako se... mislite na dežurnog oficira u
17 kasarni, on nije uvijek funkcionisao. Dežurni oficir u kasarni je malo kasnijeg
18 datuma. Odnosno, funkcionisao je 1995. godine. Iz prostog razloga da bi se zaveo
19 u samoj kasarni i da dežurni operativni, preko dežurnog u kasarni, ima uvid za
20 dešavanje u samoj kasarni u kojoj je funkcionisala brigada. I ona je bila kod
21 dežurnog kasarne, ta knjiga. Dežurni kasarne je donosio kod dežurnog operativnog
22 knjigu na potpis. Kad je ovaj pregledao i vidio što se događalo, i ta knjiga je
23 išla dalje kod dežurnog kasarne.

24 A ujedno da naglasim, da je dežurnog u kasarni, jedne razrešivao a druge
25
26
27
28
29
30

1 postavljao upravo operativni dežurni. Znači, nisu se samostalno smenjivali.

2 P: Veliko Vam hvala. Mislim da je ovo pravi trenutak za pauzu.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pauza od 25 minuta, počev od sada.

4 Hvala.

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite molim.

6 ... Početak pauze u 10.33h

7 ... Sjednica nastavljena u 11.05h

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite sjesti.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Haynes.

10 G. HAYNES: [simultani prevod]

11 P: Gospodine Dragutinoviću, ako nemate ništa protiv, dozvolite da
12 rezimiramo Vaš iskaz koji ste dali prije pauze. Od tri dokumenta koji se
13 sačinjavaju na osnovu bilježaka dežurnog oficira, najsvježija je ona koja potiče
14 od dežurnog oficira zato što je to ona vrsta bilježaka koje su pisane u to
15 vrijeme?

16 O: Da.

17 P: Dnevnik dežurnog oficira je zapravo rezime ove bilježnice dežurnog
18 oficira. Da li je to tačno?

19 O: Tačno.

20 P: A ratni dnevnik je rezime bilježnice i druge dokumentacije u komandi,
21 a koja je pisana nekoliko dana nakon događaja?

22 O: Da.

23 P: Hvala Vam. Kada ste odgovarali na pitanja gospodina Vanderpuyea, Vi
24 ste spomenuli borbene izvještaje koje je svakodnevno izdavala komanda brigade.

25

26

27

28

29

30

1 To su zapravo dvije vrste izvještaja. Jedan od njih je dnevni borbeni izvještaj,
2 a drugi je privremeni borbeni izvještaj?

3 O: To su redovni dnevni izvještaji i vanredni izvještaji.

4 P: Hoćete li nam reći nešto o tome kako su sačinjavani redovni, odnosno
5 dnevni izvještaji, i koliko njih je svakodnevno izdavano?

6 O: Po pravilu je trebalo izdavati dvaput dnevno redovne borbene
7 izvještaje. Komanda je radila jedan. A po potrebi je radila i vanredni borbeni
8 izvještaj.

9 P: Ali, da li se vanredni izvještaj obavezno izdavao svakodnevno, ili je
10 on izdavan samo ukoliko je to bilo opravdano okolnostima koje su se dešavale u
11 brigadi?

12 O: Vanredni borbeni izvještaji su rađeni samo u slučaju potrebe i nekih
13 vanrednih razloga.

14 P: Hvala Vam. Ranije sam spomenuo pravilnik JNA u kojem se govori o
15 dežurnom oficiru i o rasporedu dežurnog oficira. Zapravo, u Zvorničkoj brigadi
16 Vi ste napisali svoj pravilnik o tome kako se vodi evidencija i o tome kako se
17 sačinjavaju izvještaji, zar ne?

18 O: Da. Bilo je kod dežurnog oficira je i postojala beleška u kojoj je
19 propisano šta je dužan dežurni operativni u okviru naše brigade. To je rađeno u
20 okviru našeg operativnog odeljenja. A mi smo to donekle uskladili sa postojećim
21 pravilskim /sic/ odredbama bivše Jugoslovenske narodne armije.

22 P: Hvala Vam. Sada ću Vas zamoliti da pogledate dva dijela pravilnika i
23 zamolit ću Vas da ih pročitate, jer oni još nisu prevedeni. Uskoro će se
24 pojaviti pred Vama na ekranu. To je dokazni predmet sa spiska prema Pravilu
25 65ter pod brojem 7D442. Molim da se svedoku prvo predoči sedma stranica.

26

27

28

29

30

1 Da li je ovo pravilnik koji ste maločas spomenuli?

2 O: Pa, morali bi mi pokazati početak da bi mogao da vidim. Ovo je tačka
3 3, odnosno poglavlje 3: "Organizacija operativnog plana". Da, da. Jeste. To je.

4 P: Hvala Vam. Upravo sa moje lijeve strane sam čuo isti prijedlog, a to
5 je da Vam se pokaže prva stranica. Da li je i dalje potrebno da vidite prvu
6 stranicu ili možete da identifikujete dokument na osnovu onoga što imate pred
7 sobom?

8 O: /nerazgovijetno/

9 P: Možda će biti bolje ipak da se svjedoku predoči 1. stranica da budemo
10 sigurni.

11 O: Pa dajte prvu stranicu i bit će jasno.

12 P: /nedostaje simultani prevod/

13 O: Da, jeste. To je iz operativnog organa naše komande.

14 P: Da li ste Vi lično pisali ili prilagodili pravila za potrebe brigade?

15 O: Ne bi rekao da decidno tvrdim da sam ja, ali iz odeljenja na kojem sa
16 ja bio čelu, jeste sigurno. Ovo je iz 1993. godine koji se nije mijenjao, nismo
17 imali potrebu. Možda smo nešto dograđivali, ali to je to.

18 P: Molim sada da se vratimo na sedmu stranicu i molim Vas da nam
19 pročitate tačku 11. Znači, prvo naslov, a zatim tačku 11.

20 O: Ovo je bila 5. stranica, ali /nerazgovijetno/ je ova... poglavlje 3:
21 "Organizacija operativnog dežurstva". Da li mislite na to?

22 P: Da. Hvala Vam, gospodine Dragutinoviću. Molim Vas da pročitate naglas
23 tačku 11.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: "Načelnik štaba će svojom naredbom regulisati koje starešine će biti
2 operativni dežurni."

3 A dalje? Je li potrebno?

4 P: Ne, hvala Vam. Ovo je sasvim dovoljno za ono što je meni potrebno.
5 Molim Vas sada da pogledate 10. stranicu. Oprostite, osmu stranicu. Molim da se
6 još malo spusti ova stranica. Možete li početi sa čitanjem 14. stranice koja se
7 prenosi na narednu? Znači, ako pročitate prvi redak na ovoj stranici, onda ćemo
8 preći na devetu stranu.

9 O: "Operativni dežurni pretpostavljen je" - vjerovatno -
10 "pretpostavljenom dežurnom redovne i vanredne izvještaje". To je... nešto mi...
11 sama rečenica je štura, ali... "Redovni izvještaji se dostavljaju dva puta u 24
12 časa. I to sa stanjem u 14.00 časova i 18.00 časova. A moraju stići
13 pretpostavljenoj komandi do 15" - to znači ovaj prethodni - "časova, odnosno 19
14 časova ovaj sledeći. Dostavljanjem prema prilogu 1 i 2. Vanredni izvještaji se
15 dostavljaju prema potrebi." To smo malopre rekli. Mi smo u komandi dostavljali
16 jedan redovni, a ako se ukazivala potreba, dostavljali smo i dva. Međutim, nije
17 nam bilo baš striktno naređeno da moramo dostavljati dva. Iako u ovom uputstvu
18 za dežurnog tako stoji.

19 P: Hvala Vam. Na kraju ću Vas zamoliti da pogledate 10. stranicu i onda
20 ću Vam o toj stranici postaviti nekoliko pitanja. Ne treba da čitate naglas, no
21 ovo je uputstvo o adekvatnom formatu za dnevni borbeni izvještaj brigade, zar
22 ne?

23 O: Da. To je to.

24 P: Kada pogledamo, dok budemo gledali dnevne borbene izvještaje,
25 vjerovatno ćemo ustanoviti da svaki pasus izvještaja odgovara brojkama.

26

27

28

29

30

1 Naprimjer, mislim da se pod brojem 7 kaže da dežurni oficir mora uvijek da,
2 svakodnevno, izvještava o gubicima koji su se desili u brigadi. Da li je to
3 tačno?

4 O: Da.

5 P: Hvala Vam, gospodine Dragutinoviću. Sada ću preći na nešto drugo, a
6 to je nekoliko pitanja o Vašem pretpostavljenom gospodinu Obrenoviću. Da li ste
7 znali da je on u Zvornik prvi puta stigao sa JNA, u februaru 1992. godine?

8 O: Tad u Zvorniku nisam bio prisutan, ali znam da je bio sa jedinicom
9 JNA u Zvorničkoj opštini.

10 P: Da li ste također znali da je u vrijeme izbijanja rata u Bosni Dragan
11 Obrenović bio član ratnog Predsjedništva u Zvorniku.

12 O: Ne. To mi nije poznato.

13 P: Da li ste u vrijeme izbijanja rata u Zvorniku bili pripadnik JNA?

14 O: Bio sam pripadnik jedinice, ratne jedinice Jugoslavenske narodne
15 armije, ali ne u Zvorniku nego u Bijeljini.

16 P: Oprostite, to je bila moja greška. Ali to sam htio da ustanovim kako
17 bih Vam postavio sljedeće pitanje: da li bi bilo primjereno ili dopustivo
18 vojniku JNA da uzima platu i da se njegovi troškovi pokrivaju kao da je on
19 pripadnik Teritorijalne odbrane Opštine Srebrenica /prevod engleskog
20 transkripta: "srpske opštine"/?

21 O: U to vreme ne, dok je postojala Jugoslavenska narodna armija.

22 P: Hvala Vam. Sada hoću da pređem na izbijanje rata u Bosni. Na početku
23 rata, u opštini kakva je Zvornik, svi vojno sposobni muškarci bili su
24 mobilisani, zar ne?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da. Mobilisani su vojno sposobni u razne jedinice. Jedni u
2 jedinice... ratne jedinice JNA, drugi u jedinice TO. Jedni su bili mobilisani u
3 jedinice civilne zaštite. I drugi su opet bili mobilisani u rezervni sastav MUP-a,
4 Ministarstva unutrašnjih poslova.

5 P: A neki su mogli da budu mobilisani u radne odrede, zar ne?

6 O: Da.

7 P: A odluka o tome u koju od ovih jedinica će biti mobilisani, zavisila
8 je od njihovog iskustva i od date situacije. Da li je to tačno?

9 O: U najvećoj mjeri od njihovih vojno-evidencionih specijalnosti. Znači,
10 koje su se vodile u Ministarstvu odbrane; i mobilizaciju je vršilo Ministarstvo
11 odbrane. To je po pravilu.

12 P: Hvala Vam. Odgovorili ste i na moje sljedeće pitanje.

13 Kada je osnovana Zvornička brigada, njeni pripadnici su bili pribavljeni
14 iz šest kategorija vojnika. Zanima me da li se slažete sa ovim. Prva kategorija
15 bili su profesionalni vojnici. Da li je to tačno?

16 O: Obzirom da ja nisam bio u vrijeme formiranja Zvorničke brigade, ali
17 znam sigurno da u Zvorničkoj brigadi nije bilo profesionalnih vojnika.

18 P: Ponovno sam ja pogriješio. Rečenica koju je trebalo da izgovorim bila
19 je zapravo: profesionalni oficiri. Kada ste Vi stigli u Zvorničku brigadu, u
20 njoj je bilo nekoliko profesionalnih oficira?

21 O: Da, bilo je.

22 P: A bilo je takođe i rezervnih oficira?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: U najvećoj mjeri komanda se sastojala iz oficira iz rezervnog
2 sastava.

3 P: A treća kategorija bi bili unaprijeđeni oficiri, zar ne?
4 O: Nisam Vas razumio.

5 P: Niste čuli ili niste razumjeli šta sam ja ustvrdio?
6 O: Nisam razumio na šta ste ciljali. Šta je smisao "unaprijeđeni"?
7 P: Mislim na one koji su postali oficiri zbog iskustva u jedinici.
8 O: Da. Sad razumijem. Mnogi su postali oficiri na osnovu tadašnjih nekih
9 mjerila, iskustva. A i sami su se nametali, ne znam iz kojih razloga, pa su
10 dobivali činove.

11 P: Što se tiče ostalih pripadnika, postojale su tri kategorije:
12 rezervisti, regruti i vojnici pod ugovorom. Da li se slažete s ovim?
13 O: Mislite na Zvorničku brigadu u početku?
14 P: Hoću da govorite na osnovu svog vlastitog iskustva. Koje su to
15 kategorije vojnika koje ste Vi primijetili, od trenutka kada ste Vi došli u
16 brigadu, pa sve vrijeme koliko ste bili oficir u njoj?

17 O: U Zvorničku brigadu kad sam ja došao, bio je jedan bio... jedan dio
18 aktivnih oficira, oficira rezervnog sastava. Što se tiče vojničkog sas...
19 dijela, to su isključivo vojnici iz rezervnog sastava, mali dio vojnika iz
20 regrutnog sastava. A vojnika po ugovoru nije bilo. Ili ja... ne sećam se, al'
21 znam sigurno da nije bilo to... ta kategorija 1992. godine.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li biste se složili sa mnom da je značajna većina pripadnika
2 Zvorničke brigade bila sastavljena od muškaraca koji su bili mobilisani u
3 jedinicama Teritorijalne odbrane?

4 O: U najvećoj mjeri, da. Jedan dio je samo bio pre toga mobilisan u
5 ratne jedinice bivše Jugoslavenske narodne armije.

6 P: A što se tiče komande Zvorničke brigade u početku, tačno je, zar ne,
7 da u periodu od maja do decembra 1992. godine Zvornička brigada je imala samo
8 pet komandanata?

9 O: Da.

10 P: A poslednji od njih je bio Vinko Pandurević. Prije njega na tom
11 mjestu je bio major Dragan Petković koji je 1992. godine bio ranjen i od tada
12 nikada više nije bio komandant brigade?

13 O: Da. Tačno.

14 P: Od oktobra do decembra 1992. godine Zvornička brigada uopšte nije
15 imala komandanta?

16 O: I to je tačno. Nakon ranjavanja majora komandanta Petkovića komanda
17 brigade, nakon gubljenja jednog dijela slobodne teritorije, odnosno teritorije
18 koje je ona držala, se, da tako kažem, bukvalno raspala. I nije imala
19 komandanta, načelnika štaba, najveći dio organa komande. Ostao je jedan uzak i
20 mali dio te komande.

21 P: 1. decembra Dragan Obrenović je došao na mjesto načelnika štaba
22 Zvorničke brigade. Da li je to tačno?

23 O: Tačno.

24 P: Nedugo nakon toga, 18. decembra, Vinko Pandurević je postao komandant
25 brigade. Da li je to tačno?

26

27

28

29

30

1 O: Da. Tačno je.

2 P: Kada je Vinko Pandurević stupio na mjesto komandanta brigade, nije
3 bilo nikakve službene ceremonije?

4 O: Nije. Moje iskustvo svodi se na to da sam se vratio sa jednog zadatka
5 i u komandi koja je premještena iz našeg... inače našeg komandnog mjesta u
6 Karakaju, selo Orahovac, u kancelariji koju smo mi odredili kao neko mjesto za
7 komandanta, ja sam zatekao komandanta Pandurevića ne znajući uopšte da je on u
8 kancelariji, u toj prostoriji. Znači, nije bilo nikakve ceremonije, kol'ko se ja
9 sjećam.

10 P: Tačno je, zar ne, da je po dolasku on dobio informacije o situacije u
11 brigadi od načelnika štaba Dragana Obrenovića?

12 O: Da.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jeste li bili prisutni kad se to desilo
14 ili ste o tome bili obaviješteni?

15 SVJEDOK: Bio sam samo obaviješten.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

17 G. HAYNES: [simultani prevod]

18 P: No, u svakom slučaju, obavještavanje novog komandanta o situaciji u
19 brigadi bilo je takvo da je ukazivalo na to da je situacija u brigadi bila skoro
20 katastrofalna?

21 O: Da li trebam da odgovorim? Bila je više nego katastrofalna.

22 P: Da skratim, postavit ću Vam nekoliko činjenica: 2. bataljon, u to
23 vrijeme, bio je u okruženju u Drinjači. Da li se slažete sa time?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, da, da.
- 2 P: 6. bataljon se raspao nakon masakra na Glođanskom brdu?
- 3 O: Da. U potpunosti se raspao i više nije postojao kao jedinica.
- 4 P: A Lokanjski bataljon se skoro raspao, zar ne?
- 5 O: Lokanjski bataljon je bio čisto lokalistički, sa lokalnim komandantom
- 6 koji jednostavno, skoro da nije imao nikakvu vezu sa komandom.
- 7 P: Hvala Vam. Govorili ste ukratko o situaciji koja se odnosila na
- 8 komandante brigade. Da li je situacija bila slična i u podređenim jedinicama
- 9 brigade?
- 10 O: Slična, jer sve jedinice koje su podređene komandi takođe su bile
- 11 formirane u lokalnim okvirima sa lokalnim komandantima, tako da je i tu stanje
- 12 bilo veoma teško.
- 13 P: A kakva je bila odanost i pripadnost bataljona komandi brigade u
- 14 vrijeme kada je Vinko Pandurević stupio na tu funkciju u decembru 1992. godine?
- 15 O: Ako možete pitanje malo preformulisati? Ja ne razumijem baš pitanje.
- 16 P: Tačno je, zar ne, da je u većini brigada komanda bila takva da nije
- 17 postojala kohezija ili povezanost sa komandom brigade? Oni su jednostavno
- 18 djelovali samostalno, individualno?
- 19 O: U principu, da. Svi bataljoni su praktično djelovali samostalno i
- 20 veoma je teško bilo komandovati takvim jedinicama. To ni jedan komandant pre
- 21 nije mogao sve da uredi. Nešto je radio major Petković, a prethodnici ništa.
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Hvala Vam. Sada ću preći na veličinu i definiciju Zvorničke brigade.
2 Zvornička brigada bila je definisana kao laka pješadijska brigada, zar ne?

3 O: Da.

4 P: Molim sada da pogledate dokument. To je dokazni predmet tužioca P382,
5 kako bismo mogli vidjeti brojno stanje brigade.

6 G. HAYNES: [simultani prevod] To je propratno pismo. Pa molim da se
7 pređe, da se okrene još dvije ili tri stranice. Radi se o brojci na dnu. To me
8 zanima, to bih htio da svjedok vidi.

9 P: Vi ste kao operativni oficir znali, zar ne, da je brigada imala
10 brojno stanje od preko 5.000 ljudi?

11 O: Pa, da. Upravo ovako kako stoji u ovom dokumentu. Taj dokument je iz
12 naših organa, od pomoćnika načelnika štaba za organizacijsko-mobilizacijske
13 poslove i iz mog operativnog odelenja. Tako da je to dokumenat upravo iz naše
14 komande i govori o brojnom stanju.

15 P: 5.000 ljudi znači mnogo veću jedinicu nego što je laka pješadijska
16 brigada, zar ne?

17 O: Da. To uopšte nije laka pješadijska brigada, više je pješadijska, a
18 možda čak i prevazilazi i taj sastav.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye?

20 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Samo
21 da kažem da treba da uđe u zapisnik datum na dokumentu. Mislim da to do sada
22 nije urađeno. Znači, treba staviti ovaj dio iskaza u /prevod engleskog
23 transkripta: "u kontekst"/.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HAYNES: [simultani prevod] Možemo se vratiti na prvu stranicu da
2 vidimo datum.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dokument govori sam za sebe. Tu piše
4 juli 1995. godine.

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala Vam.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavite.

7 G. HAYNES: [simultani prevod]

8 P: Činjenica da je Zvornička brigada definisana kao laka pješadijska
9 brigada značilo je da je ona imala komandnu strukturu takvu koja je trebala da
10 odgovara lakoj pješadijskoj brigadi. Da li je to tačno?

11 O: Da. Samo da napomenem da ovoliko broj ljudi bio je i 1993. godine.
12 Možda nešto manje, nešto više, ali ovo se ništa nije promijenilo do 1995., bez
13 obzira na datum kad je ovo pisano. Samo što sama struktura nije baš tačno kao
14 1993. godine, ali broj ljudi da.

15 P: Hvala Vam. Ne znam da li ste uzeli u obzir moje posljednje pitanje,
16 pa ću Vam ga postaviti još jednom. A to je: činjenica da je Zvornička brigada
17 bila definisana kao laka pješadijska brigada značilo je da je ona imala komandnu
18 strukturu koja je bila zamišljena tako da odgovara lakoj pješadijskoj brigadi?

19 O: Da.

20 P: A zapravo, u pogledu brojnoga stanja, ona je više ličila onome što bi
21 bila motorizovana brigada ili onome što bi bile dvije lake pješadijske brigade.
22 Možete li da se složite s ovim?

23 O: Da. Tako je, tako je.

24 P: Da li je to značilo da je efektivna kontrola resursima brigade,
25 unutar takve komandne strukture koja je bila nedostatna, bila vrlo teška?

26

27

28

29

30

1 O: Pa, upravo tako. Ovakva struktura brigade i sa strukturom komande
2 iziskivala je svakodnevno prisustvo u jedinicama. Tako da nije bilo dana a da,
3 po naređenju komandanta i organizacije samog načelnika štaba, da starješina,
4 jedan ili više starješina, bude u jednom, dva ili više bataljona odjedanput;
5 takoreći svakodnevno da bi mogla da funkcioniše.

6 P: A što se tiče ljudstva, poseban problem su bili regruti kojima je
7 bilo dozvoljeno da rade pola radnoga vremena, a drugu polovinu bili su vojnici.

8 O: Ja bih Vas tu ispratio... ispravio: ne regruti, nego pripadnici
9 jedinica brigade. Jedno vrijeme su bili u brigadi, jedno vrijeme su bili na...
10 kod svojih kuća, radeći i izdržavajući svoje porodice.

11 P: A da li se to često radilo u vidu desetodnevni smjena, drugim
12 riječima, da se deset dana provede kod kuće, a deset dana na dužnosti?

13 O: Da. To je bilo smjensko ratovanje. Komandant je nekad znao da kaže da
14 su to "vikend ratnici" u... pod znakom navoda, je l', malo u šali.

15 P: U periodima kada su pripadnici brigade bili kod kuće ili na poslu,
16 oni su bili izvan kontrole ili komande jedinice. Ovo je tačno, zar ne?

17 O: Da. Bili su apsolutno van kontrole komande brigade i svojih matičnih
18 jedinica.

19 P: Po svojoj prirodi, takvi pripadnici brigade koji su bili
20 zemljoradnici, radnici koji su sudjelovali u aktivnostima zborničke zajednice,
21 bili su takvi da je bilo teško komandovati njima?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, na ovakav način organizacije brigade gdje su vojnici bili s
2 vremena na vrijeme u brigadi pod kontrolom, naravno da je bilo veoma teško
3 kontrolisati. Mi smo pokušavali da uvedemo određene načine da se kontrolišu i
4 van boravka u jedinicama. Međutim to nije imalo efekta i odustajali smo.

5 P: Hvala Vam. Već ste nam rekli za decembar 1992. godine da su Vinko
6 Pandurević i Dragan Obrenović pristigli u brigadu kako bi postali prvi
7 komandant, a drugi načelnik štaba. Sada bih želeo da se više pozabavimo time
8 kako je na njih reagovala lokalna zajednica. Tačno je, zar ne, da su obojica
9 bili vrlo mladi ljudi kada su stigli u decembru 1992. godine?

10 O: Da.

11 P: Izuzetno mladi da bi bili na dužnostima koje su im poverene. Da li
12 biste se složili sa tim?

13 O: U odnosu na ovakvu brigadu kakvu su zatekli, njihove godine nisu baš
14 bile sigurnost, za neke koji su to posmatrali, da će oni moći komandovati
15 brigadom. Meni to nije smetalo.

16 P: Nijedan od njih dvojice nije poreklom bio iz Zvornika. I to je tačno,
17 zar ne?

18 O: Da. Nisu bili Zvorničani.

19 P: A obojica su bili obučeni profesionalni vojnici koji su želeli da
20 upravljaju Zvorničkom brigadom u skladu sa vojnim pravilima?

21 O: Da. Obojica su školovani oficiri u bivšoj JNA sa visokim znanjem o
22 komandovanju jedinica, što je davalo do znanja da mogu komandovati jedinicom.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Haynes, ako nemate ništa
2 protiv, mogu li da Vas prekinem za trenutak?

3 G. HAYNES: [simultani prevod] Kako da ne, sudijo Kwon.

4 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Dragutinović, reč je o
5 takozvanim vikend vojnicima, kako ste ih Vi nazvali. Rekli ste da kada nisu bili
6 na dužnosti da su oni bili u potpunosti van kontrole brigade, zar ne?

7 SVJEDOK: Da. Tačno.

8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Ako takav vikend vojnik, dok nije na
9 dužnosti, počini neko krivično delo, na primjer, ukrade nešto ili ubije nekoga,
10 da li istragu onda sprovodi civilna ili vojna policija?

11 SVJEDOK: Tada, kad nisu bili u jedinici, istrage je vodila civilna
12 policija.

13 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Hvala Vam lepo.

14 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala Vama, sudijo Kwon.

15 P: Na osnovu Vaših zapažanja ili na osnovu Vašeg nekog posmatranja
16 Dragana Obrenovića i Vinka Pandurevića, obojica su veoma ozbiljno shvatili
17 naređenja koja su dobijali od pretpostavljene komande, od Glavnog štaba VRS-a i
18 Drinskog korpusa.

19 O: Da.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da se nadovežem na pitanje sudije Kwona
21 i na odgovor svedoka: s obzirom na to da bi u takvom slučaju istragu sprovela
22 civilna policija, da li bi bilo tačno reći da vojni nadležni organi, dakle, u
23 ovom slučaju Zvornička brigada, da bi oni imali pravo da traže od

24

25

26

27

28

29

30

1 civilne policije da prebaci to lice pod nadležnost vojnih sudova Zvorničke
2 brigade pošto civilna policija sprovede istragu?

3 SVJEDOK: Da. Ako se ustanovi da su pripadnici bilo koje jedinice Vojske
4 Republike Srpske, tražilo se da se prebaci i njima se moglo suditi po postojećim
5 zakonskim propisima u vojsci.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

7 G. HAYNES: [simultani prevod] Mislim da ću ja da se pridružim ovom
8 društvu.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite. Dobrodošli ste.

10 G. HAYNES: [simultani prevod]

11 P: Vi ste upotreбили glagolski oblik "mogli su", dakle kondicional.
12 Želeo bih sada da zamislite situaciju u kojoj tokom svojih deset dana dopusta,
13 ili deset slobodnih dana, vikend vojnik Zvorničke brigade siluje neku ženu i da
14 ga uhapsi civilna policija. Da li bi u takvom slučaju on morao da bude prebačen
15 pod nadležnost vojne policije ili bi civilna policija, po ulaganju žalbe, zatim
16 podigla protiv njega optužnicu? Da li bi ga oni krivično gonili?

17 O: Pitanje je upućeno meni?

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa svakako nije meni upućeno.

19 SVJEDOK: Mislio sam da polemišete sa... ne, oprostite.

20 Više je vezano... ako je vojnik koji je na dopustu, odnosno, koji je u
21 civilnom odijelu i... načinio prekršaj u domenu civilne policije, on bi bio
22 istraživan od civilne policije. Ako vojni istražni organi smatraju da, toliko
23 kol'ko ja znam, da vojnik je načinio djelo koje može da ugrozi interese Vojske

24

25

26

27

28

29

30

1 Republike Srpske, onda je traženo da se preuzme. To bi pre mogô postaviti
2 sudijama vojnih sudova i pravnicima koji su se bavili tim stvarima, a ne meni
3 kao operativcu.

4 G. HAYNES: [simultani prevod]

5 P: U svakom slučaju, hvala što ste pokušali da odgovorite. Ako nemate
6 ništa protiv, zbog pitanja koja su Vam postavljale sudije i ja, želeo bih da
7 prosto rekapituliramo dokle smo stigli. Složili ste se sa mnom da su Vinko
8 Pandurević i Dragan Obrenović mladi oficiri koji nisu bili iz Zvornika, a bili
9 su profesionalni vojnici i ozbiljno su shvatali naređenja Glavnog štaba i
10 Drinskog korpusa. To je tačno, zar ne?

11 O: Da. Da.

12 P: A naređenja koja su dobivali od Glavnog štaba i Drinskog korpusa s
13 vremena na vreme obuhvatala su i to da se snage Zvorničke brigade presele na
14 druga ratišta u Bosni?

15 O: Da, i to je obuhvatalo ta naređenja.

16 P: Da još jednom rekapituliramo neka ranija pitanja. Vi ste se saglasili
17 sa mnom da su u sastavu Zvorničke brigade uglavnom bili mobilizovani regruti.
18 Ovi ljudi su bili zemljoradnici, radnici, porodični ljudi, a vojnici samo
19 otprilike pola vremena. I shodno tome, jedinicama je bilo teško komandovati. To
20 je tačno?

21 O: Da. Tačno. To je tako bilo u to vreme.

22 P: A da li su regruti u Zvorničkoj brigadi mogli da se izraze i putem
23 organa lokalne zajednice?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: I ovo Vam je pitanje malo nedefinisano, pa ako možete ga
2 preformulisati?

3 P: U redu. Hajde da kažemo ovako: ljudi koji su bili vikend vojnici u
4 Zvorniku nisu bili bog-zna-kako raspoloženi da ih pošalju da se bore u drugim
5 područjima Bosne, zar ne?

6 O: Da. Malop... i pre toga sam naglasio da inače je tendencija bila
7 lokalistička. Svak bi htio da brani svoje naselje, da se ne udaljava dalje od
8 svog sela. Vezani su samo za određeno mjesto i to je iziskivalo da brigada
9 uopšte nema karakter manevarske jedinice, nego jednostavno lokalne.

10 P: Hvala Vam. Isto tako, organi lokalne zajednice također su bili
11 zainteresovani za to da oni ostanu na licu mesta, zar ne?

12 O: Politički organi i organi lokalne zajednice su također bili lokalisti
13 i čak, veoma su teško i prihvatili komandni kadar nekog sa strane. Želeli su da
14 to budu domaći ljudi i, ako je moguće, da budu ideološki sličnih političkih
15 nazora.

16 P: Hvala Vam. Da li biste se složili da ni lokalna zajednica, a ni sami
17 regruti nisu bili baš posebno oduševljeni time da se brigada organizuje u skladu
18 sa vojnim pravilima?

19 O: Teško je uopšte reći da je brigada u to vreme ličila na neku homogenu
20 jedinicu. Bila je heterogena, teško komandovati njom. Svi su htjeli da budu
21 komandanti u svom mjestu.

22 P: Hvala Vam. Navodite me da Vam postavim sledeće pitanje: kada je reč o
23
24
25
26
27
28
29
30

1 profesionalizmu, o organizaciji i o efikasnosti, Zvornička brigada je bila u
2 potpunosti drugačija od brigade, onako kako je trebalo da izgleda po pravilima
3 JNA, zar ne?

4 O: Da. Sasvim drugačija.

5 P: Ali, upravo je to ono što su Vinko Pandurević i Dragan Obrenović
6 želeli da postignu. Da li biste se složili sa tim?

7 O: Pa, složio bih se. I upravo velikim zalaganjem i radom, već na
8 početku su se vidjeli određeni rezultati.

9 P: E sad, naročito komandant nije dozvoljavao lokalnim vlastima da se
10 mešaju u komandovanje brigadom. Je li to tačno?

11 O: Pa, tačno je. I tu su dolazili do određenih problema. Lokalni
12 političari su se htjeli miješati u rad komande, praktično i da komanduju
13 jedinicama Zvorničke brigade, što komandant i načelnik štaba to apsolutno nisu
14 dozvoljavali.

15 P: Sada bih želeo da pogledamo nekoliko primera pokušaja da se lokalni
16 političari umešaju u komandovanje brigadom. U tom smislu, molio bih da pogledamo
17 dokazni predmet 7D460, koji je već pokazivan jednom svedoku. U pitanju je pismo
18 komandanta Pandurevića komandi korpusa a nosi datum 23. februar 1993. godine.
19 Neću Vas zamoliti da sve ovo pročitate naglas. To je pročitao gospodin Sarapa i
20 još pre nekoliko nedelja, ali ukoliko biste mogli da pregledate ovo pismo i da
21 se podsetite događaja o kojem je reč u ovom pismu, pa ću Vam ja postaviti
22 pitanja. I nemojte se ustručavati da od poslužitelja zamolite da spušta tekst
23 onako kako Vam to bude potrebno.

24 O: Možete podići malo samo ovo. Donji dio, donji dio ovoga dokumenta.
25 Dobro.

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo radi zapisnika, gospodin Bourgon

27

28

29

30

1 je ponovo u sudnici.

2 SVJEDOK: Može li se još podići ovo da donji dio vidim, ako ima još ovog
3 teksta? Dobro. Može.

4 Pa, u suštini ovo jasno govori, a i upoznat sam sa ovim. I znao sam za
5 ovaj dokumenat. A i znam i sad.

6 G. HAYNES: [simultani prevod]

7 P: Hvala Vam. Nešto ranije smo govorili o onom komandantu koji je
8 neposredno prethodio komandantu Vinku Pandureviću, majoru Petkoviću. Da li se
9 sećate događaja iz februara 1993. godine kada je Vinko Pandurević bio izvan
10 komande brigade, a kada su pripadnici lokalne zajednice pokušali da ga zamene
11 njegovim prethodnikom, majorom Petkovićem?

12 O: Da. Sjećam se.

13 P: A kako bi to postigli, da li su oni tražili pomoć komandanta Drinskog
14 korpusa, generala Miljenka Živanovića?

15 O: Da. Sjećam se da je i komandant korpusa učestvovao u svim ovim, da ne
16 kažem, igrama oko smjene komandanta Pandurevića. Iz kojih razloga... ne znam,
17 al' vojnički sigurno nije. I ovo, ovaj dokumenat je baš odraz tog stanja i
18 komandant je tražio da se to raščisti.

19 P: Sada bih Vas zamolio da na brzinu pogledamo još jedan dokument. U
20 pitanju je dokument 7D542. Reč je o naređenju od 19. aprila 1993. godine. Ako
21 nemate ništa protiv, gospodine Dragutinoviću, pošto ovaj dokument nije pročitao
22 za zapisnik, ja bih Vas zamolio da nam pročitate ovo naređenje.

23 O: Pa, ovo je u vrijeme kada je... Ako malo podignete samo, ovaj, da
24 vidim dole potpis komandanta. Činilo mi se da je Dragan Petković. Da.

25

26

27

28

29

30

1 Gdje stoji: "Privremena otkomanda vojnika Petković Relje. Naređenje
2 dostavlja komandi 7. bataljona. Na osnovu ukazane potrebe, a u cilju regulis..."

3 PREVODILAC: Prevodioci mole da čitate malo sporije radi prijevoda.

4 O: "... a u cilju regulisanja prolječne sjetve u selu Zelinje, izvršiti
5 privremenu otkomandu vojnika Petković Relje iz sastava 7. pješadijskog bataljona
6 i vratiti ga u komandu čete Zelinje. Imenovani vojnik će obavljati
7 poljoprivredne radove bez naknade sa traktorom iz komande čete Zelinje. Komandir
8 čete Zelinje izvršiće razduženje pomenutog vojnika i zadužiti ga sa traktorom iz
9 komande čete. A umjesto njega naći će zamjenu iz rezerve čete koja će se
10 nalaziti u Zelinju. Gorivo za poljoprivredne radove obezbeđivaće svaki domaćin.
11 Ovu naredbu izvršiti do 12.00 časova 20.04.1993. godine. Za realizaciju naredbe
12 odgovorni je komandant 7. pješadijskog bataljona. Komandant major Dragan
13 Petković."

14 U potpisu njegov inicijal ili potpis. Potpis.

15 G. HAYNES: [simultani prevod]

16 P: Hvala Vam. Dakle, sažeto govoreći, ovo je naređenje kojim se vojnici
17 prebacuje iz jedne jedinice u drugu, zar ne?

18 O: Da. I za neke poljoprivredne radove. A u potpisu nije komandant
19 Pandurević, nego Dragan Petković koji, ne znam na koji način je... ja se ne
20 sjećam, kojim postavljenjem ili kojim načinom, je obavljao funkciju komandanta u
21 to vrijeme kada je komandant bio Pandurević. A komandant Pandurević u to vrijeme
22 nije bio smijenjen.

23 P: Samo da bude u potpunosti jasno. Da pretpostavimo da je Pandurević
24 bio odsutan, je li u tom slučaju naređenje trebalo da potpiše Dragan Obrenović,
25 zar ne?

26 O: Da. Trebao je da potpiše njegov zamjenik. Ako je u odsustvu koje ne

27

28

29

30

1 iziskuje postavljanje novog komandanta.

2 P: Ili prosto da bismo razmotrili sve mogućnosti, naređenje je moglo da
3 nosi ime komandanta, ali da ga u njegovo ime potpiše neki drugi oficir?

4 O: Ovo naređenje je... Ako je komandant Pandurević bio komandant
5 brigade, može biti njegovo ime, a da se potpiše neko drugi, ali za njega piše
6 tamo "za komandanta" ili "na osnovu odobrenja komandanta" ili - ovo mi... ovaj
7 dokumenat... ja ne znam - da je u to vrijeme komandant major Dragan Petković bio
8 na čelu brigade.

9 P: Znači, samo da bude jasno: u aprilu 1993. godine, Dragan Petković
10 nije imao apsolutno nikakva ovlašćenja da izdaje naređenja u svojstvu komandanta
11 brigade?

12 O: Dragan Petković, da. Moglo je samo da stoji "za komandanta", a ako ga
13 je netko postavio za... da zamjeni komandanta u određenom periodu kada je
14 komandant bio odsutan iz nekih razloga. Međutim to bi trebalo da bude načelnik
15 štaba. Ne vidim razlog da bude Dragan Petković ili se ne sećam zašto je on
16 uopšte tu.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, ako nemate ništa
18 protiv, Vi ste nam ranije rekli da je Petković bio komandant Zvorničke brigade
19 pre Pandurevića. Pa je on bio ranjen i da se u suštini time okončalo njegovo
20 komandovanje, a da ga je docnije zamenio general Pandurević. Pošto je izgubio
21 komandu zbog svoje rane, da li je on ostao u Zvorničkoj brigadi ili je pak u
22 potpunosti napustio brigadu? Da li je i dalje bio pripadnik Zvorničke brigade?
23 Drugim rečima, ne više kao komandant, već kao njen sastavni deo, kao pripadnik?

24 SVJEDOK: On više nije bio pripadnik Zvorničke brigade.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kada je reč o ovom dokumentu koji Vam
26
27
28
29
30

1 je predočio gospodin Haynes, šta bi bio izvor ovlašćenja za njega u to vreme?
2 Ukoliko Vam je to poznato.

3 SVJEDOK: Ne bih Vam znao reći uopšte vezano za ovaj dokumenat, ni odakle
4 je on na komandnom mjestu brigade, niti ovlašćenja koje je on dobio i od koga ih
5 je dobio. A da bude još karakterističnije, vojnik koji je ovde na ovom dokumentu
6 je njegov bliži rođak.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Time se štošta objašnjava.
8 Hvala Vam, gospodine Haynes. Hvala Vam, svedoče.

9 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala Vama.

10 P: Da završimo sa ovom temom. Tokom čitavog vremenskog razdoblja kada je
11 bio komandant Zvorničke brigade, da li je Vinko Pandurević bio popularan u
12 lokalnoj zajednici, odnosno među institucijama i političarima lokalne zajednice?

13 O: Kod političara, sigurno ne. I svi oni koji su predstavljali političku
14 strukturu i strukturu rukovodećih ljudi u Zvorničkoj opštini nije, da tako
15 kažem, nije bio popularan iz određenih razloga. Nije dozvoljavao, u najkraćem,
16 da se miješaju u komandovanje Zvorničkom brigadom, a oni su to uporno nastojali.
17 A to su radili pre njegovog dolaska.

18 P: Hvala Vam, gospodine Dragutinoviću, sada ćemo preći na jedno potpuno
19 drugačiju temu, a reč je o zonama odgovornosti Zvorničke brigade.

20 G. HAYNES: [simultani prevod] Zamolit ću Vas najpre da se predoči
21 svjedoku dokazni predmet P1463, posredstvom elektronske sudnice. Prvo ću
22 zamoliti da se predoči donji desni ugao, zatim da se karta uveća tako da svjedok

23
24
25
26
27
28
29
30

1 može da vidi svoj potpis.

2 P: Možda da se malo pomjeri u desno.

3 O: Da. Vidim. Dovoljno vidim.

4 P: Možete li da prepoznate svoj potpis na ovoj karti?

5 O: Da.

6 P: Možete li da nam kažete nešto o tome šta ova karta predstavlja?

7 O: Ovo je radna karta operativnog organa kojom je na karti ucrtana

8 dejstva brigade i sva... ono... sva dejstva u kojima je angažovana Zvornička

9 brigada u periodu od... u 1995. godini. Ovde gore... dole imam, ispred mene što

10 vidim, to su borbena dejstva Krivaja 1995., a pretpostavljam da u drugim

11 dijelovima karte takođe je naznačeno, opet, koja je bila operacija, sa datumima

12 kad je... od kad do kad je izvođena. Tako da operativni organ može da prati

13 dejstvo brigade i njene aktivnosti.

14 P: Da bismo mogli razumjeti neke od stvari koje ćemo razmotriti,

15 oprostite, ali to ću morati ovako da uradim: prvo, molim da pogledamo legendu

16 koja se nalazi u donjem desnom uglu. Hvala Vam. Sada, molim Vas, da malo

17 pomjerite u desno. Hvala Vam.

18 Gospodine Dragutinoviću, kada se... nisam Vas pitao... Ovo ću Vas

19 pitati: jeste li Vi napravili ovu kartu? Ili, da li ste Vi ove oznake upisivali?

20 O: Radio sam ja i genera... i major Galić. A, najvećim djelom, vidim da

21 su moji podaci.

22 P: Vi ste napravili legendu na ovom dijelu karte koju ćemo detaljno

23 kasnije razmotriti.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Mene bi zanimalo da nam kažete šta predstavlja ova roza linija? Ona
3 je, zapravo, prvo što je uneseno u legendi.

4 O: To su položaji Zvorničke brigade 01.09.1993. godine.

5 P: Hvala Vam. Slična plava linija, šta ona predstavlja?

6 O: Ona predstavlja neprijateljsku stranu. Znači, položaje ili dostignute
7 linije ove druge strane, Armije Bosne i Hercegovine.

8 P: Hvala Vam.

9 G. HAYNES: [simultani prevod] A sada ću Vam pokazati ovu istu kartu u
10 drugom obliku. Pokušali smo da je uvećamo na kompjuteru, jer /prevod engleskog
11 transkripta: "ali"/ ona se tad raspada. Tako da smo je uvećali ručno. Mislim da
12 ćemo morati da je predstavimo, da je stavimo na grafoskop da bi je predočili
13 svjedoku. A za sve one koji hoće da je u elektronskoj sudnici pomjeraju, radi se
14 o središnjem dijelu karte, a u samom centru se nalazi Zvornik.

15 Hvala Vam.

16 P: Gospodine Dragutinoviću, možete li nam pomoći? Ovaj dio karte koji
17 sada vidite...

18 O: Da.

19 P: Da li on pokazuje linije sukoba između raznih bataljona Zvorničke
20 brigade i snaga 2. korpusa Armije BiH?

21 O: Pa čini mi se, lakše bih vidio ovamo, na ovoj drugoj strani. Ovo je
22 karta koja pokazuje 16.07., prolazak 28. divizije i njeni pravci kretanja 16.07.
23 u rejonu odbrane 4. bataljona; i ostale jedinice koje su lijevo, desno od ovog
24 dijela borbenih dejstava.

25

26

27

28

29

30

1 P: A položaji bataljona, kako su prikazani na ovoj karti, može li se
2 reći da su oni tačni i da odgovaraju onome što je bilo u julu 1995. godine?

3 O: Samo malo da pogledam. Da, jeste. To je stanje iz jula 1995. godine,
4 počevši 7., 4., 6., 3. i 2. bataljon. A ovo gore dalje, treć... 5. i 1.
5 bataljon, u ovom momentu nisu prikazani u potpunom, u potpunoj predstavi /sic/.

6 P: U vezi sa svakim bataljonom - ostanite gdje ste - upravo gledam,
7 upravo vidimo 4. bataljon. Čini se da je ucrtana jedna tanka crvena linija kao
8 jedan krug. Da li razumijete na šta mislim?

9 O: 4. bataljon?

10 P: Da. Možete bilo koji drugi bataljon da uzmete. Ajte da pokušamo sa 3.
11 bataljonom.

12 O: Uzećemo 6. bataljon. On se najbolje vidi.

13 P: Možda sam pogriješio. Možda sam ja vidio 6. bataljon, no radi se o
14 petlji koja se nalazi u srednjem dijelu stranice, zar ne?

15 O: 6-i i 3-i, možete i jedan i drugi ako... i recite konkretno šta
16 trebam da objasnim.

17 P: Hoću da objasnite šta predstavlja crvena linija, a koja dolazi sve od
18 linije odbrane?

19 O: Ova kriva, poslednja, iza? Ovo? Da. Odbrane /nerazgovijetno/. Ona bi
20 praktično govorila rejon odbrane toga bataljona. S tim, uzmimo na primer 6.
21 bataljon, gdje imate...

22 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Samo trenutak. Može li se svjedoku

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dati pokazivač kojim će on pokazivati relevantne dijelove da možemo i mi da
2 pratimo.

3 SVJEDOK: 6. bataljon. Ovo su njegovi osnovni položaji. Tu je bilo malih
4 pomjeranja. Ovo su prethodni, pa se pomjerio do određenih položaja napred. Ovo
5 je njegov rejon odbrane. U rejonu Vjenačac bi bili rezervni položaji toga
6 bataljona koji nisu posjedani, ali su uređeni. A ovaj prednji dio su uređeni
7 položaji i te položaje su jedinice bataljona držale u odnosu na protivničku
8 stranu. To je isto i vezano za 3. bataljon. Rezervni položaji su u rejonu Klisa,
9 a osnovni položaji su mu tu. Pokazano je komandno mjesto bataljona 6. To su,
10 ovdje piše: Donja Baljkovica. U rejonu 6. bataljona, evo na ovom mjestu je
11 istureno komandno mjesto korpusa. Uglavnom, ovo su rejoni odbrane koji pokazuju
12 upravo 6. bataljon, 4. bataljon. 7-i nije baš naznačen kao ovaj 6-i. Ali rezervni
13 položaji 7. bataljona idu samo do ovog Četinog brda koji je uređen, ali nije
14 posjednut. Rezervni položaji 3. bataljona, rejon Klise, uređen, a nije
15 posjednut. Onda imate položaje vatrenih grupa bataljona, 4-og, u rejonu Motovo,
16 7-og ovdje, na ovom dijelu Staro Selo. To je taj borbeni raspored bataljona.

17 G. HAYNES: [simultani prevod]

18 P: Da razjasnimo nešto što ste ranije rekli, ove plave crte koje su
19 naspram crvenih su zapravo neprijateljske linije?

20 O: Da. To su položaji koje su držale jedinice 2. korpusa Armije Bosne i
21 Hercegovine. Cijelim ovim dijelom.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Vidimo dvije strelice koje prolaze kroz zonu odbrane 4.
2 bataljona. Šta one predstavljaju?

3 O: One predstavljaju mjesta prolaska i prodora ove... odnosno,
4 dogovorenog prolaska kolone 28. divizije, a ovo iza su pravci kojima su oni
5 stigli u zaleđe 4. bataljona.

6 P: Hvala Vam, gospodine Dragutinoviću. Ako svima odgovara, meni će
7 odgovarati da sada napravimo pauzu.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Vanderpuye?

9 G. VANDERPUYE: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. U
10 zapisniku se spominje komanda korpusa locirana nedaleko 6. bataljona. Možda se
11 radi o grešci u prevodu, ali to je svakako nešto što treba da se razjasni.

12 SVJEDOK: To je IKM brigade, a ne korpusa. Istureno komandno mjesto
13 brigade u selu Delići, šire Kitovnice. To Vam je ovdje u... gdje ja pokazujem
14 sad u ovom...

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da nam je sada to razjašnjeno.
16 Napraviti ćemo pauzu od 25 minuta.

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite.

18 ... Početak pauze u 12.30h

19 ... Sjednica nastavljena u 13.00h

20 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim, ustanite. Izvolite sjesti.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine Haynes.

22 G. HAYNES: [simultani prevod] Hvala.

23 P: Gospodine Dragutinoviću, prije pauze Vi ste na uvećanoj karti pored
24 sebe pokazali zone odbrane bataljona u sastavu Zvorničke brigade. Možete li sada
25 ukratko da opišete kako ste Vi razumjeli da je definisana zona odbrane jednog
26 bataljona?

27

28

29

30

1 O: To su u stvari rejoni odbrane bataljona. Oni imaju rejone odbrane, a
2 zonu odbrane ima brigada. Rejon odbrane bataljona definišu jedinice, odnosno
3 raspored jedinica u okviru tog rejona. Znači, osnovni položaj je rezervni
4 položaj. Osnovni položaj, ovdje sam bio naznačio, to su ovaj... jednog od
5 bataljona, to su ka neprijatelju; i rezervni položaji, ovaj po dubini, ti smo mi
6 uređivali, ali ga nismo posjedali. U okviru tog rejona odbrane postoje i ostali
7 segmenti odbrane bataljona: vatrena grupa, komandno mjesto, pozadina i sve ono
8 što tom bataljonu pripada. Znači, on je definisan i on se tačno na terenu označi
9 i zn... odnosno zna. To je u ovom slučaju, na ovoj radnoj karti najvidljivije na
10 ovom 6. i na 3. bataljonu. Njihovi /sic/ raspored, osnovni položaji, su u rejonu
11 Boškovića, Pećine; rezervni položaj u rejonu Klise. Tu se trenutno nalazio i
12 mješoviti artiljerijski divizion, ali on nije remetio taj dio, taj rejon odbrane
13 bataljona. I tu su ostali segmenti tog bataljona. Tako da na ovoj karti tačno
14 vidimo 3., znači, osnovne položaje, rezervni; i 6. Iz ove karte koju ja imam
15 pred sobom. Tako je slično i sa svim drugim bataljonima, jer ovo je radna karta
16 koja je rađena od 1993., pokazivala dejstva naše brigade. Evo imate negdje gdje
17 smo se pomjerali, vraćali, neprijateljske snage napadale, vraćalo se i tako
18 dalje. To je radna karta operativnog organa da može da prati u više... u većem
19 jednom periodu kretanje i borbena dejstva, kako sopstvenih jedinica tako i
20 neprijateljskih. Ali ukratko, tačno se vidi šta je rejon odbrane jednog
21 bataljona ili drugog bataljona.

22 P: Koja je načelna razlika između rejona odbrane i zone odbrane?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Rejoni odbrane imaju taktičke jedinice, znači, ranga bataljona, čete
2 i niže. A zonu odbrane imaju brigade, i ranga brigade i jedinice. Znači, brigada
3 ima svoju zonu odbrane, lijevu i desnu. Zona nije definisana. Definisana je samo
4 borbenim rasporedom svojim jedinica.

5 Tu gdje su njene jedinice s određenim zadacima, to je i zona odbrane
6 brigade, ako vrši odbranu. Sve ono što je mimo rasporeda, borbenog rasporeda
7 jedinica brigade, to nije zona odbrane brigade.

8 P: Hvala Vam. Da li brigada ima nekih drugih zona koje mogu postati
9 relevantne? Na primjer ako se ona nađe u ofenzivnim operacijama?

10 O: Brigada ima zonu dejstva i pravce dejstva. A druge zone odgovornosti
11 koje se negdje pominju, ima samo zona obavještajne odgovornosti. To su zone u
12 kom okviru obaveštajne jedinice prikupljaju podatke. A zone, druge zone: zone
13 dejstva, zone artiljerijskog dejstva, zone dejstva oklopno mehanizovanih
14 jedinica, i tako dalje.

15 P: Hvala Vam. Molim Vas sada da pogledate jedan drugi dokument. To je
16 dokazni predmet Odbrane 7D441. Ovo je dokument koji potiče iz komande Drinskog
17 korpusa, a on prikazuje koje su zone odgovornosti za borbene aktivnosti brigada
18 koje su podčinjene komandi Drinskog korpusa?

19 O: Da. Dokumentat je tu, vidim.

20 P: Da li ste ga ranije vidjeli?

21 O: Pa, ne sjećam se. Vjerovatno da, ali iz 1992. godine. Dokument jeste
22 iz Drinskog korpusa, i ovdje upravo ono što očekujem i pitanja, to je zone
23 odgovornosti brigada.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Upoznajte se sa pasusom 1A koji prikazuje zone odgovornosti.

2 O: Vidim.

3 P: Evo šta ću da uradim: molim, prvo ću Vas pitati da li su Vam poznata
4 sva ta područja?

5 O: Manje-više, da.

6 P: A zatim ću Vam pokazati jedan drugi plan, jednu drugu kartu. A to je
7 dokazni predmet tužioca P02109, a to je fotografija područja koje je opisano,
8 odnosno rejona Zvorničke brigade. Bit ću Vam zahvalan ako malo uvećate ovu
9 kartu, odnosno fokusirate na onaj dio koji se odnosi na 1. zvorničku pješadijsku
10 brigadu.

11 Ova karta, već smo je vidjeli, na njoj se nalazi crvena linija koja
12 prikazuje ono što se zove zonom odgovornosti Drinskog korpusa. To je crvena
13 linija. No, crna linija koju bi mogli da prepoznate, je linija sukoba između
14 vaših i muslimanskih snaga, kako za Vašu brigadu, tako i za druge. Da li
15 potvrđujete da ovaj dokument koji ste upravo pročitali prikazuje zone
16 odgovornosti Zvorničke brigade za borbene aktivnosti i da je to prikazano
17 crvenom linijom oko područja koje se nalazi pored 1. pješadijske zvorničke
18 brigade?

19 O: Da.

20 P: Ovo ću vrlo pažljivo reći: da li i dalje imate plastičnu uvećanu
21 radnu kartu na grafoskopu sa Vaše desne strane?

22 O: Da.

23 P: Ako pogledate pažljivo tu kartu, trebalo bi da vidite da ova crvena
24 linija koju imamo u elektronskom sistemu je zapravo i na toj karti. Da li je
25 vidite?

26

27

28

29

30

1 O: Da, vidim.

2 P: No, dosta je svijetla, nejasna, maglovita. Ja ću Vas zamoliti da
3 pojačate tu liniju olovkom. Možda će biti najbolje da to uradite crnom olovkom.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, molim Vas. A gdje hoćete
5 da on pojača liniju? Na dokumentu koji je na grafoskopu?

6 G. HAYNES: [simultani prevod] Da, na dokumentu koji je na grafoskopu.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Je l' to moguće uraditi?

8 G. HAYNES: [simultani prevod] Mi imamo flomaster koji ostavlja trajan
9 trag na karti i onda ono može da postane dokazni predmet.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Izvolite.

11 G. HAYNES: [simultani prevod]

12 P: Gospodine Dragutinović, molim Vas da pojačate ovu tanku crvenu liniju
13 na karti tako što ćete preko nje povući crnu liniju crnom olovkom koju imate. A
14 to će označavati gdje se ta linija nalazi na karti.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Drugim riječima, gospodin Haynes od Vas
16 traži da preko crvene linije upišete drugu liniju crnom olovkom koju ste dobili.
17 Drugim riječima, da ponovno povučete istu crvenu liniju. U ovom slučaju to će
18 biti sa crnim flomasterom.

19 SVJEDOK: [obilježava]

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Mislim da je neophodno da negde duž
21 te linije napišete svoje inicijale.

22 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa nije još sasvim završio jer linija ide
23 i dalje ulevo do kraja karte. Pa bih ga ja zamolio da završi tako što bi išao do
24 kraja karte ulevo.

25

26

27

28

29

30

1 O: [obilježava]

2 P: I mislim, ukoliko se malo podigne karta, ima još jedan deo crvene
3 linije koji se opet javlja na levoj strani i ide popreko i naniže.

4 O: [obilježava]

5 P: A sada, budite ljubazni pa napišite svoje inicijale i stavite datum
6 14. juni 2007.

7 O: [obilježava]

8 P: Veliko Vam hvala, gospodine Dragutinoviću. Možete da vidite, na
9 osnovu jednostavnije verzije ove karte na monitoru, da je područje odgovornosti
10 za borbena dejstva onako kako je definisan u dokumentu koji ste pogledali, da
11 obuhvata područje koje, kako na karti tako i na planu, se nalazi iza
12 neprijateljskih linija, zar ne?

13 O: Da. Jasno. Vidi se i na samoj karti.

14 P: Da li je to bilo područje u kojem dok ste Vi, dok ste Vi bili u
15 Zvorničkoj brigadi, imali bilo kakvu kontrolu ili ste za to područje bili
16 odgovorni?

17 O: Na tom dijelu teritorije, nikakvu, ni dodirnu tačku, osim sa
18 neprijateljem na liniji dodira, nikakvu. Nikakvu bi mogô */sic/*.

19 P: Tokom rata tačno je da su državni organi i organi lokalnih zajednica
20 i dalje funkcionisali? Postojale su lokalne vlasti, ljudi su išli u školu,
21 postojale su snage civilne policije i tome slično?

22 O: Da.

23 P: Kao operativni oficir, da li ste Vi ikada smatrali da brigada ima
24
25
26
27
28
29
30

1 bilo kakvu nadležnost nad javnim ili privatnim objektima koji su se nalazili
2 izvan Vaših zona odbrane?

3 O: Brigada je imala nadležnost samo u zoni odbrane i borbenog rasporeda
4 svojih jedinica i nad objektima koji su mobilisani u svrhu korišćenja Zvorničke
5 brigade. Sve ostalo je bilo u ingerenciji lokalnih i političkih vlasti, jer je
6 funkcionisao život: škole, privreda, parlament, policija, lokalne vlasti mjesnih
7 zajednica i tako dalje. Ne vidim da se mogu dve vlasti naći na jednom te istom
8 mjestu.

9 P: Samo još nekoliko pitanja o ovoj istoj temi: do 29. jula 1995. godine
10 istina je da nije proglašeno ratno stanje u Republici Srpskoj, zar ne?

11 O: Ne. Ratno stanje nije sve do 1995. godine.

12 P: I naposljetku, sledeće: Zvornička brigada je tako nazvana jer ljudi
13 koji su bili u sastavu brigade su došli iz Zvornika, bili su iz Zvornika, zar
14 ne?

15 O: Isključivo sa teritorija Zvorničke opštine, a dijelom od stanovnika
16 koji su usred ratnih dejstava našli utočište u Zvorničkoj opštini.

17 P: Nije nazvana Zvorničkom brigadom kako bi se označilo da je odgovorna
18 za sve javne ili privatne zgrade ili objekte u okviru Opštine Zvornik?

19 O: Jedinice Vojske Republike Srpske nisu označena brojkama nego, u najvećoj
20 mjeri, tamo, tim nazivom gdje ne najveći dio vojnika regrutovano. A nema nikakve
21 veze sa samom teritorijom ili odgovornosti za tu teritoriju, jer ona ne
22 odgovara. Samo za svoj dio, dio borbenog rasporeda jedinica.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala lepo.

2 Sada ću preći na jednu drugu temu. Vi ste upoznati sa dejstvima 8.
3 operativne grupe i 28. divizije Armije BiH tokom 1992. godine, zar ne?

4 O: Da.

5 P: I tačno je da 6. novembra 1992. godine na Glodanskom brdu, 8.
6 operativna grupa nanela veoma ozbiljne gubitke snagama VRS-a?

7 O: Da.

8 P: I da je ta ofanziva obuhvatila gubitke... da se ti gubici ne odnose
9 samo na vojnike već i na civile?

10 O: Da. U tom području su bili naselja sa civilnim stanovništvom. I u tom
11 dijelu je stradao i dio civilnog stanovništva, pored vojnika koji su bili u
12 rejonu Glođanskog brda, Kamenice. Znači, na južnom dijelu Zvorničke opštine.

13 P: Da li bi bilo tačno, ukoliko bismo nagovestili, da su gubici
14 pretrpljeni na Glodanskom brdu verovatno najteži gubici koje je Zvornička
15 brigada u svojoj čitavoj istoriji pretrpela tokom jednog jedinog dana?

16 O: Pa da. Bili su najveći gubici. Kasniji gubici nisu imali toliki broj
17 žrtava.

18 P: E sad, početkom 1993. godine, da li ste Vi učestvovali u akciji
19 oslobađanja Glođanskog brda od strane Zvorničke brigade?

20 O: Da. Jesam.

21 P: A kada je oslobođeno Glođansko brdo, da li ste otkrili dokaze o
22 zverstvima, mučenjima i masovnim grobnicama srpskih vojnika i civila?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja lično nisam bio prisutan, ali je formirana komisija od strane...
2 gdje su prisustvovali i snage Ujedinjenih nacija, medicinski stručnjaci,
3 patolozi, stručnjaci MUP-a, vojske, i tako dalje, koji su vršili otkopavanje,
4 identifikaciju i utvrđivanje načinje... načine pogubljenja i vojnika i civila.

5 P: Zamoliću Vas da pogledate neke kratke odlomke iz jednog televizijskog
6 snimka i da utvrdite da li su Vam oni poznati iz onoga što ste videli u to
7 vreme.

8 G. HAYNES: [simultani prevod] Za one koji žele da prate snimak na
9 engleskom, postoji jedan tekst. To je dokazni predmet 7D626 u kojem je prevod
10 dijaloga koji čujemo, na engleski jezik. A sada bih molio da pustimo delove
11 videosnimka od 5.39 do 6.25, 7.40 do 8.30 i 9.20 do 9.40

12 [Gleda se video snimka]

13 G. HAYNES: [simultani prevod]

14 P: Da li su ovi prizori slični onima koje ste Vi vidjeli kada ste
15 učestvovali u dejstvima na Glođanskom brdu ili videli na televiziji neposredno
16 nakon toga?

17 O: Ovi su snimci iz tih događaja. To sam mogao da vidim na TV snimku.
18 Inače, rekao sam da prilikom iskopavanja i svih ovih događaja, ja nisam
19 učestvovao.

20 P: Da li se sećate da je došlo do velike sahrane u kasarni "Standard"
21 kojoj je prisustvovao predsjednik Karadžić i njegov ministar odbrane na mestu
22 gde je, ako se ne varam, sahranjeno oko 38 vojnika Zvorničke brigade?

23 O: Da. To je na mjesnom groblju, odmah neposredno u blizini kasarne gdje
24 su sahranjeni vojnici. I bili su prisutni Karadžić i njegovi bliži saradnici.

25

26

27

28

29

30

1 P: U martu 1993. godine, da li ste učestvovali u dejstvima protiv 8.
2 operativne grupe iz Srebrenice, kao sastavni deo Zvorničke brigade?

3 O: Da. Učestvovao sam, takođe kao operativac brigade.

4 P: Da li se ta ofanziva na kraju završila naređenjem predsjednika
5 Karadžića pošto je general Morillon Srebrenicu proglasio bezbednom zonom?

6 O: Nešto pre n... pokretanja naše ofanzive, 19. januara, ili 17... 17.
7 januara, u kojoj je učestvovala i sama Zvornička brigada, bilo je niz događaja
8 koje ja moram da pomenem. A to je: napadi 28. divizije il' ove operativne grupe
9 iz pravca Srebrenice na naše položaje, na selo Kravicu, na sva susjedna sela
10 koja su zauzeli i popalili. Al', da tako kažem, nije bilo nikakve intervencije
11 od strane ni medija, a ni snaga Ujedinjenih nacija. Nakon toga, naša ofanziva je
12 krenula. 15. smo marta povratili Sre... ovu, Kravicu, okružili Srebrenicu,
13 odnosno, dijelom uništili 28. diviziju i tu operativnu grupu. I kada je došlo,
14 da kažem, do nekog finalnog raspleta, predsjednik Karadžić je naredio da se
15 obustave dejstva i general Morillon je ušao u Srebrenicu.

16 P: Hvala Vam. Posle toga, Vama je bilo poznato, zar ne, da Ujedinjene
17 nacije uz pomoć konvoja, kamiona snabdevaju srebreničku enklavu?

18 O: Da. Poznato mi je, jer najveći dio tih konvoja išao je preko prelaza
19 u Karakaju gde se nalazila i komanda Zvorničke brigade.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Želeo bih da nam, veoma sažeto, objasnite kako je izdavana dozvola
2 konvojima kamiona da prođu kroz Karakaj i dalje do Srebrenice? Kakav je bio
3 sistem obavještanja u vezi sa tim šta je u kamionima ili šta bi trebalo da
4 bude u kamionima?

5 O: U komandi Zvorničke brigade je naredbom komandanta, i pretpostavljam
6 i naredbom više komande, funkcionisao oficir za vezu sa UNPROFOR-om. Svaki
7 konvoj je najavljivan višoj komandi. Preko operativnog dežurnog više komande je
8 obaveštavan operativni dežurni naše brigade. I oficir za vezu sa UNPROFOR-om je
9 odlazio na prelaz i dočekivao konvoj.

10 P: A u kojoj formi ste Vi dobijali obaveštenja? Da li biste dobili
11 spisak onoga čiji je prevoz... ustvari, čiji je prevoz dozvoljen?

12 O: Tačno se znalo, ono što je konvoj prijavljivao. I na osnovu tog
13 prijavljenog - sredstava, materijala, vozila, tehničke i druge stvari - oficir
14 za vezu je vršio, zajedno sa odgovarajućim oficirirom koji je komandovao konvojom,
15 sve ono što je bilo u konvoju. U slučaju nešto što nije, odnosno, nedostajalo po
16 tom spisku, oficir za vezu je izvještavao pretpostavljenu komandu i tražio dalja
17 uputstva.

18 P: Hvala. A sada bih želeo da pogledamo još jedan kratak odlomak video
19 snimka.

20 G. HAYNES: [simultani prevod] U pitanju je isti video snimak,
21 V00064821A. Još jednom, imamo u prilogu jedan list papira sa prevodom dijaloga,
22 ukoliko neko želi da prati na engleskom. A u pitanju su minute od 18.23 do
23 19.08. U pitanju je isti broj dokaznog predmeta.

24

25

26

27

28

29

30

1 [Gleda se video-snimak]

2 G. HAYNES: [simultani prevod]

3 P: Da smo nastavili, da smo pustili snimak da teče dalje, što nećemo
4 učiniti, mogli bismo da vidimo da je reč o konvoju koji je zaustavljen u
5 Zvorniku. Da li se sećate kada je zaustavljen taj konvoj koji je, između
6 ostalog, sadržao satelitske telefone, peći, šatore i tome slično?

7 O: Ovog se slučaja ne sjećam, ali se sjećam jednog drugog. Tačan datum,
8 ne znam, ali sličan ovome.

9 P: U slučaju da Vi možete da se setite, recite nam, molim Vas nešto o
10 tome. Šta je pronađeno na kamionima, a za šta po spisku nije bila izdata dozvola
11 za prevoz?

12 O: Jednom prilikom kontrola je konvoja, po evidenciji koju su oni
13 prevozili, bila je ogromna količina, odnosno, veliki broj radio uređaja koji je
14 prevazilazio sve potrebe te jedinice. To... jedinica je bila iz sastava
15 Francuske. Ti radio uređaji su isključivo vezani bili za jedinice, vojne
16 jedinice. I nisu, kol'ko se sjećam, mogli ni da objasne ni zašto će im, ni zašto
17 u tolikoj mjeri i tako dalje. I na kraju je... ti uređaji su završili
18 kompromisno kod nas. Znači, pristali su, na osnovu razgovora i kontakata sa
19 višom komandnom, da te radio uređaje ostave u našoj brigadi. Međutim mi nismo
20 mogli da koristimo, jer su imali specijalne baterije koje mi, jednostavno, nismo
21 mogli, nismo ni imali, nit' smo mogli nabaviti na neki način. To je jedno od
22 sjećanja oko samih konvoja, a konvoj je bio upućen u Srebrenicu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Kada je reč o konvoju koji smo videli na videosnimku koji smo
2 upravo pogledali, sudeći po prevodu dijaloga koji se čuje, među prevezenim
3 dobrima su bili šatori, uređaji za komunikaciju putem satelita i peći. Vi ste
4 operativni oficir. Dosta je očigledno za što može da se koristi uređaj za
5 satelitske komunikacije kao i šator. Međutim, kakva bi mogla biti vojna upotreba
6 peći u okviru srebreničke enklave?

7 O: Pa, peći... moglo je biti namijenjeno stanovništvu. Ali ako nije bilo
8 u... po spiskovima koji su dostavili višim komandama za odobrenje prevoza, onda
9 sve što je mimo toga, trebalo je dati objašnjenje odakle je ono u konvoju. A za
10 satelitske telefone i ostalo ne treba komentar... to... satelitski uređaji.

11 P: Hvala. Pošto je osnovana srebrenička enklava, Vama je bilo poznato,
12 zar ne, da su muslimanske snage iz unutar enklave i dalje vodile borbena dejstva
13 u selima oko Srebrenice tako što su napadala srpska sela i tome slično?

14 O: Da. Poznato mi je, jer jedinice 28. divizije uopšte nisu bile
15 razoružane. Ako je to demilitarizovana zona, onda nema aktivnih vojnih jedinica.
16 I da napomenem da našim ulaskom u Srebrenicu, u dijelu u kome su bila izdvojena
17 sredstva koja su oni predali, to su sve trofejno naoružanje koje je služilo
18 možda civilima i tako dalje. Tako da 28. divizija je nesmetano funkcionisala i
19 izvodila ispade iz zone, zaštitne zone u naselja koja su gravitirala samoj zoni.
20 Poznato je također da su 1995. godine dijelovi 28. divizije bili na... da, bili

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na... sarajevskom... frontu, a bilo je i naznaka da će druge... dijelovi
2 jedinica krenuti ka Kladnju i Tuzli.

3 P: Da li Vam je bilo poznato da je postojao redovni koridor koji je
4 korišćen između Srebrenice i Tuzle?

5 O: Da. Poznato mi je.

6 P: Da li je reč o koridoru koji je korišćen u oba smera?

7 O: Često se dešavalo da tim istim koridorom idu iz pravca Srebrenice ka
8 Tuzli ili iz Tuzle ka Srebrenici, i jednim dijelom su... taj koridor je bio...
9 na dijelu koji je kontrolisala Zvornička brigada, ali nije bila posjela
10 jedinicama tako da je to korišteno poprilično vremena. To je rejon Jajići-
11 Pandurica-Crni vrh-Kamenica-Udrč-Srebrenica.

12 P: Da li je brigada preuzela bilo kakve mere kako bi sprečila korišćenje
13 ovog koridora?

14 O: Posedanjem tog dijela prekinuli smo tu vrstu komunikacije između
15 slobodne teritorije koju je kontrolisala vojska Armije Bosne i Hercegovine i
16 jedinice iz Srebrenice. Kasnije su oni to pomjerali lijevo i desno, ali tu našu
17 kontrolu mi smo pojačali i na neki način smanjili... smanjili komunikaciju.

18 P: Hvala Vam, gospodine Dragutinoviću. Odmorite se ovog popodneva. Ja
19 sam za danas završio ali ću imati još neka pitanja za Vas sutra.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, hvala Vam.

21 Gospodine Dragutinoviću, nastavićemo sutra. U međuvremenu neophodno je
22 da poštujete jedno pravilo, a to je da ne dopustite nikome da sa Vama razgovara
23 ili da Vi sa bilo kim drugim razgovarate o temama koje su bile predmet Vašeg
24 svedočenja. Je li to jasno?

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Jasno. I predočeno mi je i pre.
2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Prekidamo sednicu do sutra
3 ujutro u 9 časova. Samo trenutak.
4 [Sudije vijećaju]
5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes, koliko Vam je još
6 vremena potrebno?
7 G. HAYNES: [simultani prevod] Tokom poslednje pauze imao sam vremena da
8 porazmislim, a ne znam da li ste već dobili...
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jesmo dobili.
10 G. HAYNES: [simultani prevod] Da. Mislim da ću sutra ceo dan ispitivati.
11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, izvolite.
12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsedavajući, mi nismo
13 uložili prigovor što je veliki deo ovog materijala izvan okvira i da se, iskreno
14 govoreći, ponavlja. Nešto od toga nije sporno, ali još tri sata prekoračenja
15 procenjenog vremena je malo previše. Možda bismo sutra mogli da imamo jasniju
16 predstavu o tome kuda advokat ide. Kao svedok Odbrane, ponekad možda može da se
17 uštedi na vremenu. Nama to ne predstavlja poteškoću, ali za nas je izuzetno
18 teško da planiramo ukoliko se vreme prekoračuje. Naročito ukoliko još neko
19 poželi da sutra doda četiri sata na procenjeno vreme. Ukoliko to bude slučaj,
20 želeli bismo to da znamo.
21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Bavićemo se time sutra ujutro.
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Gospodin Vanderpuye takođe je naznačio da će mu trebati dva sata kada sam ga
2 pitao, a trajalo je ispitivanje duže. Videćemo sutra ujutro. Hvala Vam.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

4 ... Sjednica završena u 13.48h.

5 Nastavak zakazan za petak,

6 15.06.2007. u 09.00h.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30